

**Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине**

Predmet br.: S1 2 K 003434 11 Kž (veza X-KŽ-07/383)

Datum: 12.06.2012. godine

Pred sudskim vijećem u sastavu: sudija dr Miloš Babić, predsjednik vijeća

sudija Redžib Begić

sudija Senadin Begtašević

PREDMET TUŽILAŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE

protiv

GORANA BILIĆA, DRAGANA BRKIĆA, MIROSLAVA ĆORIĆA, SREĆKA GLIBIĆA,

DRAGANA MANDIĆA, TOMISLAVA MARTINOVIĆA, JOSIPA MERDŽE I SEADA

ŠEHIĆA

DRUGOSTEPENA PRESUDA

Tužilac Tužilaštva Bosne i Hercegovine:

Ismet Šuškić

Branilac optuženog:

Davor Šilić, za optužene Gorana Bilića i Miroslava Ćorića

Zdravko Rajić, za optužene Dragana Brkića, Srećka Glibića i Josipa Merdžu

Marinko Katić i Azra Katić, za optužene Dragana Mandića i Tomislava Martinovića

Maida Galijatović, za optuženog Seada Šehića

Sadržaj:

I. P R E S U D A.....	3
1. O b r a z l o ž e n j e.....	4
II. ŽALBENI PRIGOVORI KOJIMA SE OSPORAVA OSUĐUJUĆI DIO PRVOSTEPENE PRESUDE.....	6
A. ŽALBA OPTUŽENOG DRAGANA MANDIĆA.....	6
1. Bitne povrede odredaba krivičnog postupka	6
2. Pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje.....	11
III. ŽALBA TUŽILAŠTVA BIH	15
A. ŽALBA TUŽILAŠTVA U ODNOSU NA OSUĐUJUĆI DIO PRESUDE.....	15
1. Žalba na odluku o kazni koja je izrečena Draganu Mandiću	15
B. ŽALBA TUŽILAŠTVA U ODNOSU NA OSLOBAĐAJUĆI DIO PRESUDE.....	17
1. Pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje	18
IV. UKIDAJUĆI DIO PRESUDE	33
V. DIO PRESUDE KOJI NIJE PREDMET POBIJANJA ŽALBAMA TUŽILAŠTVA I ODBRANE.....	34

U IME BOSNE I HERCEGOVINE!

Sud Bosne i Hercegovine, u vijeću Apelacionog odjeljenja Odjela II za organizovani kriminal, privredni kriminal i korupciju, sastavljenom od sudije dr Miloša Babića, kao predsjednika vijeća, te sudija Redžiba Begića i Senadina Begtaševića, kao članova vijeća, u krivičnom predmetu protiv optuženih Gorana Bilića, Dragana Brkića, Miroslava Čorića, Srećka Glibića, Dragana Mandića, Tomislava Martinovića, Josipa Merdže i Seada Šehića, uz sudjelovanje stručne saradnice Nevene Alićehajić, u svojstvu zapisničara, zbog krivičnog djela Zloupotreba položaja i ovlašćenja iz člana 383. stav 3. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, Službene novine F BiH broj 36/03 (u daljem tekstu KZ F BiH), odlučujući o žalbama Tužilaštva Bosne i Hercegovine i branilaca optuženog Dragana Mandića, advokata Marinka Katića i Azre Katić, izjavljenim protiv presude Suda Bosne i Hercegovine broj S1 2 K 003434 08 K (veza X-K-07/383) od 29.08.2011. godine, nakon održane javne sjednice apelacionog vijeća, u prisustvu tužioca Tužilaštva Bosne i Hercegovine, Ismeta Šuškića, optuženih Gorana Bilića i Miroslava Čorića i njihovog branioca advokata Davora Šilića, optuženih Dragana Brkića, Srećka Glibića i Josipa Merdže i njihovog branioca, advokata Zdravka Rajića, optuženih Dragana Mandića i Tomislava Martinovića i njihovog branioca advokata Marinka Katića, te optuženog Seada Šehića i njegovog branioca advokata Majide Galijatović, dana 12.06.2012. godine donio je:

P R E S U D U

I

Žalba branilaca optuženog Dragana Mandića se djelimično uvažava i prvostepena presuda Suda Bosne i Hercegovine broj S1 2 K 003434 08 K (veza X-K-07/383) od 29.08.2011. godine u osuđujućem dijelu **preinačava**, na način što se na osnovu člana 283. tačka d) ZKP BiH, protiv optuženog Dragana Mandića **optužba odbija** za radnje opisane pod tačkama a) i b) izreke osuđujućeg dijela presude, dok se **uvažava žalba Tužilaštva u odnosu na osuđujući dio pobijane presude**, pa se navedena presuda preinačava u dijelu odluke o kazni, tako što se optuženi Dragan Mandić, za krivično djelo Zloupotreba položaja i ovlašćenja iz člana 383. stav 3. KZ F BiH, za koje je tom presudom oglašen krivim, primjenom odredaba članova 42. i 43. istog zakona, osuđuje na kaznu zatvora u trajanju od 3 (tri) godine.

II

Djelimičnim uvažavanjem žalbe Tužilaštva Bosne i Hercegovine, i to u dijelu koji se odnosi na oslobađajući dio prvostepene presude, **ukida se** presuda Suda Bosne i Hercegovine broj S1 2 K 003434 08 K (veza X-K-07/383) od 29.08.2011. godine, u odnosu na optužene Tomislava Martinovića i Srećka Glibića, za radnje opisane u tački 7.

izreke oslobađajućeg dijela presude, koje su pravno kvalifikovane kao krivično djelo Zloupotreba položaja i ovlašćenja iz člana 383. stav 3. KZ F BiH u vezi sa članom 31. istog zakona, te se u ovom dijelu određuje održavanje pretresa pred drugostepenim vijećem apelacionog odjeljenja Suda Bosne i Hercegovine, dok se u ostalom oslobađajućem dijelu presude, žalba Tužilaštva odbija kao neosnovana i prvostepena presuda **potvrđuje**.

III

U preostalom, nepobijanom dijelu, prvostepena presuda ostaje neizmjenjena.

O b r a z l o ž e n j e

1. Presudom Suda Bosne i Hercegovine broj S1 2 K 003434 08 K (veza X-K-07/383) od 29.08.2011. godine, optuženi Dragan Mandić, oglašen je krivim da je radnjama opisanim u izreci osuđujućeg dijela presude, počinio krivično djelo Zloupotreba položaja ili ovlašćenja iz člana 383. stav 3. KZ F BiH, za koje krivično djelo ga je sud, uz primjenu odredaba članova 42. i 43. KZ F BiH, te odredbi o ublažavanju kazne iz članova 50. i 51. KZ F BiH, nepravomoćno osudio na kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine. Na osnovu člana 114. stav 1. i 2. KZ F BiH, oduzima se pribavljena imovinska korist od pravnih lica: Općinskog odbora HDZ Konjic, „Redarstvenik“ d.o.o. Mostar, Nogometnog kluba „Redarstvenik“, Županijskog odbora HDZ-a, Ramsko-Neretvansko-Humske Županije, Turističke zajednice Općine Neum i od fizičkih lica: Ivica Leutara i Slavice Šantić, na način da se istima nalaže da izvrše povrat darovanih vozila, a ukoliko vraćanje nije moguće, isti se obavezuju da izvrše uplatu novčanih iznosa koji odgovaraju protuvrijednosti darovanih vozila, u korist budžeta Bosne i Hercegovine, kako je to preciznije opisano pod rednim brojevima 1. do 7. osuđujućeg dijela presude. Na osnovu odredbi člana 188. stav 1., u vezi sa članom 186. stav 2. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu ZKP BiH), optuženi Dragan Mandić obavezuje se na plaćanje troškova krivičnog postupka, čiji će iznos Sud utvrditi posebnim rješenjem, po pribavljanju potrebnih podataka.

2. Istom presudom, a na temelju odredbe člana 283. tačka c) ZKP BiH optuženi Goran Bilić, Dragan Brkić, Miroslav Ćorić, Srećko Glibić, Dragan Mandić, Tomislav Martinović, Josip Merdžo i Sead Šehić, oslobođeni su optužbe da su, i to: optuženi Dragan Mandić, radnjama opisanim pod tačkom 1. oslobađajućeg dijela presude, počinio krivično djelo Zloupotreba položaja ili ovlašćenja iz člana 383. stav 3. KZ F BiH; optuženi Tomislav Martinović, Miroslav Ćorić i Dragan Brkić, zajedno, radnjama opisanim pod tačkom 2. oslobađajućeg dijela presude, krivično djelo Zloupotreba položaja ili ovlašćenja iz člana 383. stav 3. u vezi sa članom 31. KZ F BiH; optuženi Dragan Mandić, Goran Bilić i Tomislav Martinović, zajedno, radnjama opisanim pod tačkom 3. oslobađajućeg dijela presude, krivično djelo Zloupotreba položaja ili ovlašćenja iz člana 383. stav 3. u vezi sa članom 31. KZ F BiH, optuženi Josip Merdžo i Dragan Mandić, zajedno, radnjama opisanim pod tačkom 4. oslobađajućeg dijela presude, krivično djelo Zloupotreba položaja ili ovlašćenja iz člana 383. stav 3. u vezi sa članom 31. KZ F BiH; optuženi Miroslav Ćorić, Srećko Glibić i Tomislav Martinović, zajedno, radnjama opisanim pod tačkom 5. oslobađajućeg dijela presude, krivično djelo Zloupotreba položaja ili ovlašćenja iz člana

383. stav 3. u vezi sa članom 31. KZ F BiH; optuženi Goran Bilić, Sead Šehić i Tomislav Martinović, zajedno, radnjama opisanim pod tačkom 6. oslobađajućeg dijela presude, krivično djelo Zloupotreba položaja ili ovlašćenja iz člana 383. stav 3. u vezi sa članom 31. KZ F BiH; optuženi Tomislav Martinović i Srećko Glibić, zajedno, radnjama opisanim pod tačkom 7. oslobađajućeg dijela presude, krivično djelo Zloupotreba položaja ili ovlašćenja iz člana 383. stav 3. u vezi sa članom 31. KZ F BiH; optuženi Tomislav Martinović i Srećko Glibić, zajedno, radnjama opisanim pod tačkom 8. oslobađajućeg dijela presude, krivično djelo Zloupotreba položaja ili ovlašćenja iz člana 383. stav 3. u vezi sa članom 31. KZ F BiH, te optuženi Srećko Glibić, na osnovu člana 284. tačka a) ZKP BiH, da je radnjama opisanim pod tačkom 9. oslobađajućeg dijela presude počinio krivično djelo Nedozvoljeno držanje oružja ili eksplozivnih materija iz člana 371. stav 1. KZ F BiH. Na osnovu odredbe člana 189. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine, u odnosu na oslobađajući dio presude, troškovi krivičnog postupka iz člana 185. stav 2. tačka a) do f) kao i nužni izdaci navedenih optuženih i nagrada njihovih branilaca, padaju na teret budžetskih sredstava ovog Suda.

3. Na osnovu člana 283. tačka b) ZKP BiH, u odnosu na optužene Dragana Brkića, Tomislava Martinovića i Srećka Glibića, odbijena je optužba da su, i to : optuženi Dragan Brkić, radnjama opisanim pod tačkom 1. odbijajućeg dijela izreke presude (tačka 5. optužnice Tužilaštva Bosne i Hercegovine od 15.09.2009. godine) počinio krivično djelo Zloupotreba položaja ili ovlašćenja iz člana 383. stav 3. KZ F BiH; optuženi Tomislav Martinović, radnjama opisanim pod tačkom 2. izreke odbijajućeg dijela presude (tačka 8. optužnice Tužilaštva Bosne i Hercegovine od 15.04.2009. godine), počinio krivično djelo Zloupotreba položaja ili ovlašćenja iz člana 383. stav 1. KZ F BiH, optuženi Tomislav Martinović i Srećko Glibić, pod tačkom 3. izreke odbijajućeg dijela presude (tačka 9. optužnice Tužilaštva BiH od 19.04.2009. godine), počinili krivično djelo Zloupotreba položaja ili ovlašćenja iz člana 383. stav 1. KZ F BiH; a optuženi Tomislav Martinović i Srećko Glibić, pod tačkom 4. odbijajućeg dijela presude (tačka 12. optužnice Tužilaštva BiH od 15.04.2009. godine), krivično djelo Neprijavljivanje krivičnog djela ili učinitelja iz člana 345. stav 2. u vezi sa članom 31. KZ F BiH. Na osnovu odredbe člana 189. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine, u odnosu na odbijajući dio presude, troškovi krivičnog postupka iz člana 185. stav 2. tačka a) do f) kao i nužni izdaci navedenih optuženih i nagrada njihovih branilaca, padaju na teret budžetskih sredstava ovog Suda.

4. Protiv navedene presude žalbu su izjavili branioci optuženog Dragana Mandića, advokati Azra i Marinko Katić (u odnosu na osuđujući dio pobijane presude) i Tužilaštvo Bosne i Hercegovine, koje presudu pobija u odnosu na osuđujući i oslobađajući dio.

5. Branioci optuženog Dragana Mandića, izjavili su žalbu zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, povrede krivičnog zakona i pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, sa prijedlogom da vijeće Apelacionog odjeljenja žalbu uvaži i pobijanu presudu preinači, na način da optuženog Dragana Mandića, na osnovu odredbe člana 284. tačka c) ZKP BiH, oslobodi od optužbe.

6. Tužilaštvo je izjavilo žalbu protiv prvostepene presude zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH i 297. stav 2. ZKP BiH, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, te odluke o krivičnopravnoj sankciji (u odnosu na osuđujući dio pobijane presude).

7. Tužilaštvo je u zakonskom roku dostavilo odgovor na žalbu branilaca optuženog Dragana Mandića, u kojem ističe da su žalbeni prigovori neosnovani i predlaže da apelaciono vijeće Suda Bosne i Hercegovine tu žalbu odbije kao neosnovanu.

8. Branilac optuženih Gorana Bilića i Miroslava Ćorića, advokat Davor Šilić, branilac optuženog Srećka Glibića, advokat Zdravko Rajić, branioci optuženog Seada Šehića, advokati Ekrem Galijatović, Alija Galijatović, Maida Galijatović i Nerma Bavčić, te branioci optuženih Dragana Mandića i Tomislava Martinovića, advokati Azra i Marinko Katić, dostavili su odgovore na žalbu Tužilaštva, u kojima ističu da su žalbeni prigovori neosnovani, pa predlažu da se žalba Tužilaštva odbije kao neosnovana.

9. Na sjednici apelacionog vijeća, koja je na osnovu člana 304. ZKP BiH, održana u prisustvu tužioca Tužilaštva Bosne i Hercegovine, svih optuženih i njihovih branilaca, žalbu su ukratko izložili tužilac i branilac optuženog Dragana Mandića, istakavši da u cijelosti ostaju kod žalbenih razloga i prijedloga. Optuženi Mandić se u cijelosti saglasio sa navodima svog branioca. Branioci optuženih su ukratko usmeno izložili, već u pismenoj formi sudu dostavljene odgovore na žalbu Tužilaštva, dok je tužilac ukratko izložio odgovor na žalbu branioca optuženog Mandića, ističući da su žalbeni prigovori suprotne strane neutemeljeni i predlažući da se žalbe odbiju kao neosnovane.

10. Apelaciono vijeće Suda Bosne i Hercegovine je, u skladu sa odredbom člana 306. ZKP BiH, ispitalo pobijanu presudu u granicama žalbenih prigovora, te na temelju tako izvršene ocjene donijelo odluku kao u izreci iz slijedećih razloga:

I. ŽALBENI PRIGOVORI KOJIMA SE OSPORAVA OSUĐUJUĆI DIO PRVOSTEPENE PRESUDE

A. ŽALBA OPTUŽENOG DRAGANA MANDIĆA

1. Bitne povrede odredaba krivičnog postupka

(a) Prigovor stvarne nenadležnosti suda

11. Žalbom branilaca optuženog Dragana Mandića prvenstveno se osporava stvarna nadležnost Suda Bosne i Hercegovine da postupa u konkretnom predmetu. U tome žalba nalazi povredu odredbe člana 28. ZKP BiH, jer da se ovaj sud propustio oglasiti nenadležnim za postupanje u ovom predmetu i pored prijedloga odbrane u tom pravcu, a kakvo postupanje da je za rezultat imalo i povredu prava na pravično suđenje iz člana II/3 tačka e) Ustava Bosne i Hercegovine, kao i člana 6. stav 1. Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama (EKLJP).

12. Kako je to istaknuto u predmetnoj žalbi, optuženi Dragan Mandić, ali i ostali optuženi, su tokom cijelog postupka osporavali stvarnu nadležnost Suda Bosne i Hercegovine, ali je prvostepeno vijeće na ročištu održanom dana 06.04.2010. godine, odbilo prijedloge odbrana svih optuženih da se Sud oglasi stvarno nenadležnim, kao i da se o tome odluči posebnim rješenjem protiv kojeg bi se mogla izjaviti žalba, sa obrazloženjem da se radi o procesnom rješenju koje će predstavljati sastavni dio presude. Svoju nadležnost prvostepeni sud je zasnovao na odredbi člana 7. stav 2. Zakona o Sudu Bosne i Hercegovine (Zakon o Sudu BiH). Međutim, prema tvrdnji žalbe, iz obrazloženja pobijane presude, ne može se zaključiti da radnje optuženih mogu izazvati štetne ili ozbiljne posljedice u smislu odredbe člana 7. stav 2. Zakona o Sudu BiH. To naročito, ako se ima u vidu da je odbrana, tokom prvostepenog postupka, prezenitrala dokaze (dopis Pravobraniteljstva HNŽ) da nije nastupila šteta po budžet HNŽ.

13. Odredbom člana 7. stav 2. Zakona o Sudu BiH propisano je da je Sud Bosne i Hercegovine, nadležan za :

„krivična djela utvrđena zakonima Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, kada ta krivična djela: a) ugrožavaju suverenitet, teritorijalni integritet, političku nezavisnost, nacionalnu sigurnost i međunarodni subjektivitet Bosne i Hercegovine; b) mogu imati ozbiljne reperkusije ili štetne posljedice na privredu Bosne i Hercegovine ili mogu izazvati druge štetne posljedice za Bosnu i Hercegovinu ili mogu izazvati ozbiljnu ekonomsku štetu ili druge štetne posljedice izvan teritorije datog entiteta ili Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.“

14. Suprotno tvrdnji žalbe da nije riječ o krivičnim djelima koja mogu izazvati štetne ili ozbiljne posljedice u smislu odredbe člana 7. stav 2. ZKP BiH, apelaciono vijeće nalazi da razlozi koji su s tim u vezi dati u paragrafima 7. do 10. pobijane presude (najviši položaj optuženih kao službenih lica u strukturi kantonalne vlasti u vrijeme izvršenja krivičnih djela, veliki iznos štete po budžet HNK iskazan u optužnici, a što je potrebno posmatrati i šire, to jest da je to od značaja za normalno funkcionisanje kako kantonalne, tako i federalne, pa i državne vlasti, slučaj koji je privukao veliku pažnju javnosti i izazvao nepovjerenje građana u sve nivoe vlasti) u potpunosti opravdavaju zaključak da se to može podvesti pod pojam „ozbiljnih reperkusija“ i „drugih štetnih posljedica“, a što predstavlja osnove za uspostavljanje stvarne nadležnosti ovog suda po članu 7. stav tačka b) Zakona o Sudu Bosne i Hercegovine. Žalbeni prigovor po kojem se Pravobranilaštvo HNK izjasnilo da u konkretnom slučaju nije nastupila šteta po budžet HNK ne dovodi u pitanje pravilnost prednjeg zaključka, kod činjenice da su na okolnosti visine štete opisane u optužnici, predloženi i na glavnom pretresu izvedeni i drugi dokazi.

15. Nadalje, žalbom branioca optuženog Dragana Mandića, ističe se da je ovaj optuženi, tokom postupka, zahtijevao da se, u skladu sa članom 25. ZKP BiH, donese rješenje kojim bi se postupak koji je protiv njega vođen pred Sudom BiH spojio sa postupkom koji se protiv optuženog u to vrijeme vodio pred Općinskim sudom u Mostaru za isto krivično djelo, a koji prijedlog je pretresno vijeće odbilo cijeneći da bi donošenje takvog rješenja izazvalo pozitivni sukob nadležnosti, te da se u postupku pred Sudom BiH i Općinskim sudom u Mostaru nije radilo o istim vozilima. Međutim, po mišljenju branioca, a suprotno razlozima pobijane presude, u tački 1. a) i b) optužnice Tužilaštva Bosne i Hercegovine broj KT-474/05 od 26.05.2011. godine, obuhvaćena su ista vozila koja su obuhvaćena i optužnicom Županijskog tužiteljstva Mostaru broj ..., što je činilo opravdanim zahtjev za spajanje navedenih postupaka.

16. Tačno je da je odbrana tokom prvostepenog postupka isticala navedeni prijedlog i da je prvostepeno vijeće donijelo odluku kako to branilac žalbom ukazuje. Međutim, kod donošenja takve odluke, prvostepeno vijeće je, po ocjeni ovog vijeća, pravilno cijeno činjenicu da u spisu Općinskog suda u Mostaru, a koji je ovom sudu dostavljen na prijedlog odbrane optuženog Dragana Mandića, nije postojalo rješenje kojim se taj sud oglasio nenadležnim, nego naprotiv, iz spisa predmeta je, kako je to konstatovano u prvostepenoj presudi, proizlazilo da je postupajući sudija zakazao ročište za glavni pretres te uputio pozive strankama i braniocu. Uslijed takvog stanja spisa i nedostatka rješenja o oglašavanju nenadležnim Općinskog suda u Mostaru, prvostepeno vijeće je po ocjeni ovog vijeća pravilno zaključilo da nisu ispunjeni uslovi za spajanje navedenih postupaka. Naime, u takvoj situaciji, kako je to pravilno zaključilo i prvostepeno vijeće, oglašavanje nadležnim Suda BiH za navedeni predmet, izazvalo bi pozitivni sukob nadležnosti, jer bi se za postupanje u predmetu koji je već bio u toku pred Općinskim sudom u Mostaru, pojavila

dva nadležna suda- Općinski sud u Mostaru koji je već započeo rad na predmetu i Sud Bosne i Hercegovine, dakle radilo bi se o pozitivnom sukobu nadležnosti.

17. Nadalje, u pogledu prigovora odbrane kojima se ukazuje da su vozila pod tačkama a. i b. presude istovjetna vozilima koja su bila predmet postupka po optužnici Kantonalnog tužilaštva u Mostaru, apelaciono vijeće nalazi da su ti prigovori osnovani, ali da to nije od značaja za pravilnost odluke o odbijanju prijedloga za spajanje postupka. Kako je branilac optuženog uz žalbu dostavio dokaze da su u postupcima koji su protiv optuženog Mandića vođeni u Općinskom sudu u Mostaru donešene pravosnažne presude, to je od značaja za razmatranje žalbenog prigovora „*res iudicata*“, kako se ističe u žalbi, odnosno povredi principa „*ne bis in idem*“ predviđenog u članu 4. ZKP BiH, a što će biti razmotreno u dijelu u kojem će biti obrazloženo preinačenje presude.

(b) Bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH

18. Prvostepeni sud je, prema tvrdnji branilaca optuženog Dragana Mandića, počinio i bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH. Naime, pobijana presuda, kako se u žalbi ističe, ne sadrži razloge o odlučnoj činjenici koja se odnosi na dokaz odbrane, Zaključak Vlade HNŽ/K broj 01-1-02-174/10 od 28.01.2010. godine, a iz kojeg Zaključka jasno proizilazi da ne postoji šteta u odnosu na predmetnu optužnicu. Nadalje, pobijana presuda ne sadrži razloge u pogledu odlučnih činjenica da je optuženi Mandić bio svjestan da sredstvima ministarstva raspolaže nezakonito, da je htio uvećati imovinu općina i tako oštetiti ministarstvo, a posebno da je htio da krajnji korisnici vozila budu Marko Radić i Krešo Primorac. Nadalje, iz iskaza svjedoka koje prvostepeni sud citira u pobijanoj presudi¹, kako se u žalbi ističe, ne proizilazi postojanje makar i naznake dogovora između optuženog i čelnih ljudi, usmjerenog na uvećanje imovine opštine i službe opštine, te uvećanje imovine Marka Radića i Kreše Primorca, a što bi za rezultat imalo zaključak o umišljaju optuženog, iz kojih razloga je pobijana presuda, prema tvrdnji žalioaca, protivrječna sama sebi i razlozima iste.

19. Kada je riječ o prigovoru branioca optuženog Dragana Mandića, kojim se ukazuje na izostanak razloga o odlučnim činjenicama u pobijanoj presudi, iz razloga što ista ne sadrži osvrt na dokaz odbrane, Zaključak Vlade HNŽ/K broj 01-1-02-174/10 od 28.01.2010. godine iz kojeg, po ocjeni branioca, proizilazi da nije uzrokovana šteta budžetu HNK, apelaciono vijeće isti ocjenjuje neosnovanim. Naime, Zaključak na koji se odbrana poziva, ovo vijeće prije svega primjećuje, datira iz 2010. godine, dok je optuženi, inkriminisane radnje preduzeo 2000. godine. Osim toga, sam zaključak vlade takvog sadržaja, po ocjeni ovog vijeća, nije od bilo kakvog uticaja na pitanje postojanja ili nepostojanja štete uzrokovane budžetu HNK, a koje odlučne činjenice je prvostepeno vijeće utvrđivalo na temelju rezultata obavljenih vještačenja, te to što prvostepeno vijeće na isti ne daje osvrt u pobijanoj presudi, suprotno tvrdnji branioca, ne može se smatrati izostankom razloga o odlučnim činjenicama.

¹ Slavica Šantić, Ivica Leutar, Krešo Primorac i Marko Radić

20. Nadalje, suprotno prigovorima branioca optuženog Mandića, a u pogledu svijesti optuženog da sredstvima ministarstva raspolaže nezakonito, te njegovog umišljaja, ovo vijeće nalazi da pobijana presuda u paragrafima 66. i 67. upravo sadrži razloge o ovim odlučnim činjenicama, uslijed čega se ne može, po ocjeni ovog vijeća, prihvatiti osnovanim prigovor bitne povrede odredaba krivičnog postupka na koju branilac žalbom ukazuje.

(c) Bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 2. ZKP BiH

21. Bitne povrede odredaba krivičnog postupka, prema tvrdnji žalbe, postoje i iz razloga što naredbom o privremenom oduzimanju originalne dokumentacije broj KPP-149/05 od 27.10.2005. godine, nije bio obuhvaćen Dragan Mandić, te da je dokumentacija oduzeta na temelju navedene naredbe sve do 06.03.2006. godine, protivno odredbi člana 68. stav 2. ZKP BiH, zadržana u prostorijama F MUP-a (Zapisnik o otvaranju i pregledu privremeno oduzete dokumentacije od 06.03.2006. godine).

22. Istaknuti prigovor ovo vijeće ocjenjuje neosnovanim.

23. Naime, iako branioci u žalbi ne preciziraju o kojoj bitnoj povredi odredaba krivičnog postupka je riječ, iz sadržaja ovako istaknutog prigovora može se zaključiti da ukazuju na nezakonitost provedenih dokaza. Pitanje zakonitosti dokaza regulisano je odredbom člana 10. ZKP BiH, koji u stavu 2. propisuje da „sud ne može zasnovati svoju odluku na dokazima pribavljenim povredama ljudskih prava i sloboda propisanih ustavom i međunarodnim ugovorima koje je Bosna i Hercegovina ratifikovala, niti na dokazima koji su pribavljeni bitnim povredama odredaba krivičnog postupka.“ Nadalje, u članu 10. stav 3. ZKP BiH propisano je da sud ne može zasnovati svoju odluku na dokazima koji su dobijeni na temelju dokaza iz stava 2. ovog člana.

24. Kada je riječ o naredbi za pretres, od 27.10.2005. godine, tačno je da istom nije bio obuhvaćen Dragan Mandić, ali to ne dovodi u pitanje zakonitost same naredbe, koja je izdata u skladu sa odredbom člana 62. ZKP BiH, pa time ni dokaza koji su na temelju iste pribavljeni.

25. Nadalje, kada je riječ o načinu čuvanja dokumentacije, koja je privremeno oduzeta na temelju gore navedene naredbe, za koju se žalbom tvrdi da nije čuvana u skladu sa uslovima propisanim u članu 68. ZKP BiH, a u prilog kojim tvrdnjama se branioci pozivaju na Zapisnik o otvaranju i pregledu privremeno oduzete dokumentacije od 06.03.2006. godine, apelaciono vijeće primjećuje da navedeni zapisnik nije sastavni dio dokazne građe u predmetu, te se osnovanost ovakvih tvrdnji žalbe nije mogla ispitati. Osim toga, branioci, kada ističu navedeni prigovor, ne ukazuju na koji način bi, čak i da dokumentacija nije čuvana u skladu sa odredbom člana 68. ZKP BiH, i ukoliko je ista kao dokaz uložena u sudski spis, zasnivanje presude na takvom dokazu bilo od uticaja na njeno pravilno i zakonito donošenje. Stoga se, po ocjeni ovog vijeća, u konkretnom slučaju, ne radi o bitnoj povredi odredaba krivičnog postupka, kako to branioci žalbom ukazuju, te su istaknuti prigovori ocijenjeni neosnovanim.

26. Branioci žalbom nadalje ističu i to da se u konkretnom slučaju, u odnosu na krivično djelo za koje je Dragan Mandić oglašen krivim, radi o pravosnažno presuđenoj stvari, *res iudicata*. S tim u vezi, uz žalbu su dostavljeni dokazi, i to: presuda godine,

žalba godine, te presuda ... godine, kojim presudama je optuženi Mandić pravosnažno ... od optužbe zbog krivičnog djela ..., i to za dvije radnje za koje je oglašen krivim pobijanom presudom ovog suda.

27. Istaknuti prigovor ovo vijeće nalazi osnovanim.

28. Naime, navedenom pravosnažnom presudom Općinskog suda u Mostaru, optuženi Dragan Mandić oslobođen je optužbe da je:

“u svojstvu ministra MUPa HNK Mostar.....prekoračivši granice svojih službenih ovlaštenja, putničko vozilo marke VW tip “Golf” CL 1,4 rabbit, broj šasije WWZZZ1HZWB069394, prenesu u vlasništvo Marka Radića zv. Maka iz Mostara, pa je Mandić Dragan...dana 12.06.2000.godine, donio odluku broj 03-1/458/00 kojom je izvršio prenos vlasništva nad vozilom bez naknade, u korist opštine Mostar Zapad...” i

“...putničko vozilo marke VW tip “Golf” HXO broj šasije WWZZZ1HZTP046667....pa je ...dana 15.12.2000. godine donio odluku broj 03-1/52/2000 kojom je izvršio prijenos vlasništva nad vozilom bez naknade, a u korist opštine Mostar Zapad....”

29. Dakle, optuženi je pravosnažno oslobođen za iste radnje za koje je pobijanom prvostepenom presudom oglašen krivim, i to za radnje opisane pod tačkama a. i b. osuđujućeg dijela presude.

30. Prvostepeni sud nije ni mogao biti u posjedu navedene presude iz razloga što je ona postala pravosnažna tek nakon donošenja pobijane presude, pa stoga i nije bilo osnova za drugačiju odluku prvostepenog vijeća u odnosu na te inkriminacije. Međutim, obzirom na novo stanje u spisu i dostavljene dokaze iz kojih proizilazi da je zaista riječ o istovjetnim vozilima, kao i odlukama o doniranju koje je potpisao optuženi Mandić (istovjetan broj i datum odluke, te istovjetan broj šasije doniranog vozila), a u odnosu na koje radnje je optuženi Mandić, pravosnažno oslobođen optužbe, ovo vijeće nalazi da se radi o pravosnažno presuđenoj stvari, „*res iudicata*“, te je u skladu sa principom „*ne bis in idem*“ i na osnovu odredbe člana 283. tačka d) preinačilo presudu u dijelu koji se odnosi na tačke a. i b. pobijane presude, tako što je za ove radnje optužbu odbilo, a što nije od uticaja na pravnu kvalifikaciju preostalih radnji za koje je optuženi Mandić pobijanom presudom oglašen krivim.

31. Branioци žalbom takođe ističu da je prvostepeno vijeće počinilo bitnu povredu odredaba krivičnog postupka jer je pogrešno primjenilo odredbu člana 48. KZ-a, utvrdivši ukupnu štetu u budžetu HNŽ u iznosu od 99.329,70 KM, i to na način što je zbrajanjem pojedinačnih vrijednosti vozila po svakoj odluci utvrdilo štetu u zbirnom iznosu, iako je šteta, pričinjena budžetu HNŽ počinjena za svaki automobil pojedinačno, što su utvrdili i vještaci.

32. Istaknuti prigovor ovo vijeće ocjenjuje neosnovanim. Naime, prije svega potrebno je istaći da bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 2. ZKP BiH postoji ako sud u toku glavnog pretresa ili prilikom donošenja presude nije primijenio ili je nepravilno primijenio koju odredbu ZKP BiH, dakle bitna povreda odredaba krivičnog postupka, postojat će u slučaju neprimjene ili nepravilne primjene odredaba procesnog, a ne materijalnog zakona, kako to branioци u žalbi ističu.

33. Nadalje, odredba na koju se branilac u žalbi poziva, odredba člana 48. KZ SFRJ, odnosi se na sticaj krivičnih djela. Optuženi u konkretnom slučaju nije oglašen krivim za djela u sticaju, nego za jedno krivično djelo i primjena odredbi o sticaju bi samo išla na njegovu štetu, zbog čega su i takvi prigovori branioca optuženog ocijenjeni neosnovanim.

2. Pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje

34. Kada pobijaju presudu po ovom žalbenom osnovu, branioci optuženog Mandića ističu da prvostepeni sud nije prihvatio tezu odbrane optuženog Mandića da je donacija vozila izvršena po zakonu. Suprotno argumentaciji prvostepenog vijeća koje svoje zaključke temelji na razlici u značenju pojmova „upravljanja“ i „raspolaganja“ imovinom ministarstva, u žalbi se ističe da odredba člana 17. Zakona o unutrašnjim poslovima HNŽ (od 23.12.2006. godine, a koji je stupio na snagu danom objavljivanja 23.02.1998. godine), jasno definiše prava ministra koji rukovodi ministarstvom, a iz kojih prava nije isključeno ni pravo odlučivanja o sredstvima za rad ministarstva. Prema tvrdnji odbrane, upravo donacijom spornih vozila određenim tijelima u okviru lokalne uprave i HNŽ pojedincima, a s ciljem umanjenja troškova održavanja, ministar je omogućio normalan rad u ministarstvu i izvršio racionalno korištenje sredstava ministarstva.

35. Odredba člana 17. Zakona o unutrašnjim poslovima HNŽ propisuje da : „U cilju provođenja županijske politike i izvršavanja županijskih zakona ili obavljanju zadataka datih od strane župana i Vlade Županije, ministar naročito: (1).... (2) ustrojava rad Ministarstva i osigurava njegovo zakonito i efikasno funkcioniranje;....(9) odlučuje o korištenju sredstava za rad Ministarstva;...“

36. Dakle, nesporno je da ministar u okviru svojih ovlaštenja, odlučuje o sredstvima za rad ministarstva, ali suprotno tvrdnji odbrane, a kako je to pravilno cijenjeno od strane prvostepenog vijeća, navedena zakonska odredba je precizna u pogledu ovlaštenja ministra kada kaže da odlučuje o „korištenju“ sredstava za rad ministarstva, a nikako raspolaganju sa istima. Apelaciono vijeće nalazi da je prvostepeno vijeće, pravilno zaključilo da je tumačenje odredbe člana 17. stav 9. Zakona o unutrašnjim poslovima HNŽ-K, od strane odbrane, pogrešno. Naime, i u samoj žalbi odbrane optuženog Mandića, pogrešno se ističe da navedena zakonska odredba daje ministru pravo odlučivanja o sredstvima za rad ministarstva, a čime, kako to odbrana implicira, je isti imao i pravo raspolaganja navedenim sredstvima za rad, a sve u cilju zakonitog i efikasnog funkcioniranja rada ministarstva. Naprotiv, iz sadržaja navedene odredbe jasno je da ona ministru daje pravo da odlučuje o korištenju sredstava za rad ministarstva. U kontekstu navedenog, prvostepeno vijeće je po ocjeni ovog vijeća pravilno, u paragrafu 46. obrazloženja pobijane presude, dalo razloge zbog kojih je zaključilo da prava data ministru, odredbom člana 17. Zakona o unutrašnjim poslovima HNŽ, ne podrazumjevaju pravo raspolaganja, nego isključivo korištenja, dok je raspolaganje sredstvima za rad ministarstva, vozilima navedenim u tački 1.osuđujućeg dijela presude, upravo ono što je obuhvaćeno radnjama optuženog Mandića, zbog čega je njegovo postupanje i ocijenjeno nezakonitim. Kako to proizilazi iz navedenog dijela obrazloženja pobijane presude, pravo raspolaganja je šire i od prava korištenja i upravljanja određenom stvari i upravljanja imovinom. Pravo dato ministru da odlučuje o korištenja određenog sredstva za rad podrazumijeva to da on određuje, u cilju osiguranja zakonitog i efikasnog funkcionisanja

ministarstva, koja sredstva će se u okviru koje organizacione jedinice koristiti. Nasuprot tome, pravo raspolaganja sredstvima za rad ministarstva pripada isključivo Vladi, koja kao kolektivni organ, kako je to propisano u članu 3. Zakona o Vladi HNK, „upravlja imovinom u vlasništvu županije, ako nije drugačije određeno.“ Dakle, obzirom da pravo upravljanja, objedinjuje pravo korištenja i raspolaganja, to Vlada, kao kolektivni organ disponira sa oba navedena prava, dok su prava ministra ograničena na odlučivanje o korištenju sredstava koja dodjeljena za rad Ministarstva, a kako je to pravilno zaključilo i prvostepeno vijeće.

37. Iz navedenog razloga istaknuti prigovori branilaca optuženog Dragana Mandića, ocijenjeni su neosnovanim.

38. Pogrešno utvrđeno činjenično stanje u pobijanoj presudi, kako se u žalbi ističe, postoji i iz razloga što je prvostepeni sud pogrešno zaključio da je proces darivanja vozila bio krajnje proizvoljan, te se branilac, u cilju argumentacije svojih tvrdnji, osvrće na darivanje vozila Nissan Terano (tačka 1.c) izreke), Golf, reg. oznake 940-M-300 (tačka 1.d) izreke), autobus marke Mercedes² reg. oznaka 940-M-344(tačka 1.e izreke), te vozila Renault 5 reg. oznake 383-A-204 donirano Slavici Šantić (tačka 1.l) presude) i Golf 1.9 TDI reg. oznake 425-M-908 donirano obitelji Leutar (tačka 1.k) izreke presude). Naime, kako se u žalbi ističe, vozilo Nissan Terano (tačka 1.c izreke), nikada nije bilo ni registrovano na MUP HNK/HNŽ, nego na MUP HZ HB (HR HB) i za isto vozilo ne postoji odluka o doniranju. Nadalje, za vozilo marke Golf, reg. oznake 940-M-300, donirano preduzeću „Redarstvenik“ d.o.o. Mostar, ne postoji bilo kakva dokumentacija, dok je vozilo, autobus reg. oznake 940-M-344, donirano nogometnom klubu Redarstvenik, ali nije postojala namjera pribavljanja imovinske koristi navedenom nogometnom klubu, jer je već 19.06.1998. godine to vozilo već bilo darovano istoj pravnoj osobi, putem darovnog ugovora Župnog ureda Međugorje, pa je zapravo ministar nastojao haotično postojeće stanje razriješiti na zakonit način. Jednako tako, vozilo koje je donirano Slavici Šantić, kako se žalbom ističe, nije nikada bilo registrovano na MUP HNŽ. Nadalje, prema tvrdnji žalbe, zaključak o odgovornosti Mandića u pogledu vozila koje je donirano obitelji Leutar sud temelji isključivo na izjavi Ivica Leutara da je vozilo njegovoj obitelji darovano od strane MUP-a HNK, iako ne postoji nikakav dokaz o tome ko je potpisao donaciju.

39. Kod takvog činjeničnog stanja, prema tvrdnji žalbe, ne može se izvesti zaključak o umišljaju optuženog da navedenim „trećim licima“ pribavi imovinsku korist, te bi se eventualno moglo govoriti o krivičnom djelu počinjenom iz nehata, a u tom slučaju ne postoji krivična odgovornost, nego eventualno neki drugi vid odgovornosti optuženog. Navedeno je, prema tvrdnji žalbe, za rezultat imalo i pogrešnu primjenu zakona od strane prvostepenog vijeća.

40. Suprotno istaknutom prigovoru branilaca optuženog, kada je riječ o vozilu marke „Nissan Terano“, koji je odlukom broj 03-1/1616/99 OD 20.12.1999. godine doniran Općinskom odboru HDZ Konjic, iz registracijskih listova navedenog vozila³ za 1998. i 1999. godinu, proizilazi da je predmetno vozilo u navedenom periodu bilo u vlasništvu MUP-a HNŽ. Iako je u prometnoj dozvoli od 16.04.1996. godine, te u registracijskim listovima za 1996. i 1997. godinu, kao vlasnik vozila naznačen MUP HR HB, kako to branioći žalbom ukazuju, već u prometnoj dozvoli i vlasničkoj knjižici od 26.01.1998.

² u odluci o doniranju navedeno je da je u pitanju vozilo marke Daimler benz L 613D, ali iz registracijskog lista proizilazi da je proizvođač Mercedes

³ dokaz T-13

godine, kao vlasnik vozila pojavljuje se MUP PU Konjic, dok je u registracijskim listovima za 1998. i 1999. godinu, navedeno da je vlasnik vozila MUP HNŽ. Nadalje, neosnovano se u žalbi ističe da ne postoji odluka o doniranju navedenog vozila, kada je darovni ugovor broj 03-1/1616/99 od 20.12.1999. godine, potpisan od strane Dragana Mandića, ministra MUP-a HNŽ-K, kao darodavca i Ante Krajinovića, predsjednika OO HDZ Konjic, kao daroprimca, uložen kao sastavni dio dokaza T-13.

41. Kada je riječ o vozilu Golf II, reg. oznaka 940-M-300, za koje vozilo branilac ističe da u spis nije uložena bilo kakva dokumentacija, ovo vijeće nalazi da je kao dokaz o doniranju navedenog vozila na način opisan u izreci pobijane presude, uložena Odluka broj 03-1/243/00 od 11.04.2000. godine, a koju je potpisao ministar Dragan Mandić. Iz navedene odluke, proizilaze podaci o porijeklu i vlasništvu navedenog vozila, tačnije, proizilazi da je u momentu doniranja navedenog vozila NK "Redarstvenik", isto bilo u vlasništvu MUP-a HNŽ-K.

42. U pogledu vozila autobus, marke „Daimler benz L 613D“, proizvođača Mercedes, registarske oznake 940-M-344, iako se žalbom osnovano ukazuje da je kao dokaz u spis uloženi darovni ugovor za navedeno vozilo, kojim je Župni ured Međugorje darovao navedeni autobus 19.06.1998. godine, HNK „Redarstvenik“, to se po ocjeni ovog vijeća, a suprotno tvrdnji žalbe, ne može smatrati da je doniranjem navedenog vozila istom nogometnom klubu, ministar težio da postojeće „haotično stanje razriješi na zakonit način“. Naime, imajući u vidu registracijski list navedenog vozila za 1999. godinu, te Odluku o doniranju predmetnog vozila broj 03-1/239/00 od 11.04.2000. godine, koju je potpisao ministar Dragan Mandić, u kojoj je izričito konstatovano da odluka služi kao dokaz o porijeklu i vlasnosti vozila, proizilazi da se vozilo 2000. godine nalazilo u vlasništvu MUP-a HNŽ-K. Samim tim, svako rasplaganje vozilom, u smislu prenosa vlasništva nad istim na treće pravno ili fizičko lice, bez obzira da li je vozilo prethodno bilo u posjedu MUP-a ili nekog drugog lica, imala je u skladu sa članom 3. Zakona o Vladi HNŽ-K, isključivo Vlada HNŽ-K. Stoga se postupanje ministra na navedeni način, kako je to pravilno zaključilo i prvostepeno vijeće, ne može smatrati zakonitim.

43. Kada je riječ o vozilu „Renault 5“, reg. oznaka 383-A-204, koje je odlukom 03-1/245/00 od 06.04.2000. godine, darovano Slavici Šantić, iako iz prometne dozvole navedenog vozila, proizilazi da je registrovano na MUP HR-HB, registracijski listovi navedenog vozila za 1999. i 2000. godinu, te police osiguranja za iste godine, kao i sama odluka o doniranju koju je potpisao ministar Mandić, predstavljaju dokumentaciju iz koje se na nedvojben način može zaključiti da je navedeno vozilo, već 1999. godine, a svakako i 2000. godine, kada je izvršena donacija istog, bilo u vlasništvu HNŽ-K, zbog čega istaknuti prigovor branilaca optuženog Mandića, da predmetno vozilo nikada nije bilo registrovano na MUP HNŽ-K, ne stoji. Osim toga, na okolnost dualizma propisa i preuzimanja vozila koja su bila u vlasništvu MUP-a HR HB, u MUP HNŽ-K, Tužilaštvo je u toku prvostepenog postupka saslušalo više svjedoka. Tako su svjedoci Jure Jerkić, Ivan Đogić i Zvonko Prskalo govorili o stanju koje je vladalo u MUP-u, u periodu 1999.-2000. godine, dualizmu propisa, te propisima, koji iako su stupili na snagu, nisu primjenjivani. Njihove iskaze, prvostepeno vijeće je cijeno kao iskrene i objektivne, a takav zaključak ni žalba nije dovela u pitanje, pa ni ovo vijeće nije imalo razloga istima ne pokloniti vjeru. Tako, i po ocjeni ovog vijeća, iskazi navedenih svjedoka, govore u prilog činjeničnom stanju, a vezano za vlasništvo nad navedenim vozilima. Naime, svjedok Jure Jerkić, je kroz svoj iskaz istakao da se sve do 1998. godine, u odnosu na tzv. hrvatsku H komponentu, primjenjivao Zakon Hrvatske Republike Herceg Bosne (koja je formalno-pravno prestala postojati Vašingtonskim sporazumom 1994. godine). Nadalje, svjedok Đogić, iako nije

mogao precizno dati odgovor na pitanje da li su sva vozila, koja su prethodno bila u vlasništvu MUP-a HR HB, prešla u vlasništvo MUP-a HNŽ-K, ali je rekao da je zadržavano stvarno stanje, odnosno da su vozila zadržana tamo gdje su zatečena, dok je svjedok Zvonko Prskalo, koji je radio na poslovima MUP-a HNŽ-K, istakao da je vršena primopredaja vozila sa MUP-a HR HB na MUP HNŽ-K. Upravo navedeno, i po ocjeni ovog vijeća, objašnjava zašto se na pojedinim vozilima tek od 1998. ili 1999. godine, na registracijskim listovima vozila, kao vlasnik pojavljuje MUP HR HB, a od navedenog perioda MUP HNŽ-K.

44. Žalbom se osnovano ukazuje da odluka broj 03-1/140/00 od 02.03.2000. godine, o doniranju vozila Golf 1,9 TD, doniranog Ivici Leutaru nije nikada uložena u sudski spis. Međutim, da je navedeno vozilo, na način opisan u tački 1k) izreke osuđujućeg dijela presude, donirano Ivici Leutaru, prvostepeno vijeće je utvrdilo na temelju drugih izvedenih dokaza, osobito iskaza svjedoka saslušanih na glavnom pretresu. Sam svjedok Ivica Leutar, u iskazu na glavnom pretresu, potvrdio je da mu je predmetno vozilo darovano nakon pogibije oca, Joze Leutara, koji je bio na položaju zamjenika ministra Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova.

45. Po ocjeni ovog vijeća, žalbom branilaca optuženog Dragana Mandića, neosnovano se osporava i zaključak pobijane presude da je optuženi Dragan Mandić predmetno krivično djelo počinio s umišljajem. Suprotno takvim prigovorima, u okviru kojih branioci ističu da se ne može izvesti zaključak o umišljaju optuženog da „trećim licima“ pribavi imovinsku korist, nego da se eventualno može govoriti o krivičnom djelu počinjenom iz nehata, a u kojem slučaju ne postoji krivična odgovornost optuženog, što za rezultat ima i pogrešnu primjenu krivičnog zakona od strane prvostepenog vijeća, ovo vijeće nalazi da je prvostepeno vijeće, izvršilo pravilnu ocjenu i vrednovanje radnji optuženog, imajući u vidu naročito činjenicu da je on lično potpisivao odluke o doniranju vozila pravnim i fizičkim licima kako je to navedeno u izreci osuđujućeg dijela pobijane presude, te da je potpisao veći broj istih kroz duži vremenski period, a što i po ocjeni ovog vijeća upućuje na postojanje svijesti i volje optuženog za izvršenje predmetnog krivičnog djela. Po ocjeni ovog vijeća, ne mogu se prihvatiti osnovanim ni tvrdnje odbrane da je ministar nastojao, postojeće haotično stanje riješiti doniranjem vozila licima kod kojih su se već nalazila u upotrebi, niti da se radilo o starim vozilima koja je trebalo rashodovati. Naime, ako se uzme u obzir, primjera radi, vozilo donirano Ivici Leutaru, jasno je da je riječ o vozilu koje je faktički bilo novo u vrijeme doniranja i čija vrijednost je iznosila 29.103,00 KM, te da porodica Leutar do tog trenutka nije bila u posjedu navedenog vozila, niti je isto koristila. Cijeneći sve navedeno i ovo vijeće je stava da je prvostepeno vijeće pravilno utvrdilo da je optuženi Dragan Mandić, krivično djelo Zloupotrebe položaja ili ovlašćenja iz člana 383. stav 3. KZ F BiH, počinio prekorativši granice službene ovlasti, jer je preduzeo radnju koja nije bila u njegovoj ovlasti, te da je, suprotno prigovorima branilaca, pri tome postupao sa direktnim umišljajem. Stoga nema osnovanosti ni u žalbenim prigovorima da u radnjama optuženog nisu sadržana obilježja krivičnog djela za koje je pobijanom presudom oglašen krivim, kao ni prigovoru da isti nije krivično odgovoran zbog nepostojanja umišljaja, pa da bi time pobijanom presudom bio povrijeđen krivični zakon.

II. ŽALBA TUŽILAŠTVA BIH

46. Tužilaštvo je žalbu izjavilo u odnosu na osuđujući dio prvostepene presude, osporavajući visinu krivične sankcije izrečene optuženom Draganu Mandiću, te u odnosu na oslobađajući dio prvostepene presude, ističući da je prvostepeni sud u istoj počinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka i pogrešno i nepotpuno utvrdio činjenično stanje. Vijeće će na prvom mjestu ispitati žalbu Tužilaštva u odnosu na osuđujući dio prvostepene presude, dakle prigovore kojima se osporava visina kazne koja je izrečena optuženom Mandiću.

A. ŽALBA TUŽILAŠTVA U ODNOSU NA OSUĐUJUĆI DIO PRESUDE

1. Žalba na odluku o kazni koja je izrečena Draganu Mandiću

47. Osporavajući odluku o kazni koja je izrečena optuženom Draganu Mandiću od strane prvostepenog vijeća, u žalbi Tužilaštva se ističe da prvostepeno vijeće nije pravilno odmjerilo kaznu imajući u vidu sve okolnosti koje utiču na to da kazna bude veća (kako je to propisano odredbom člana 49. KZ F BiH), kao i da nije pravilno primjenilo odredbe o ublažavanju kazne iz člana 50. KZ F BiH.

48. Naime, kako se žalbom ističe, na strani optuženog Mandića, ispunili su se uslovi za izricanje strožije kazne, prije svega iz razloga što se u njegovom postupanju odražava visok stepen krivične odgovornosti, jer se kao ministar Ministarstva unutrašnjih poslova HNŽ-K i član Vlade HNŽ-K nalazio na visokom položaju, obavljao odgovorne poslove u oblasti javne uprave, te zbog toga što isti posjeduje visok stepen znanja i stručnosti koje proizilaze iz njegove dobi, iskustva i obrazovanja. Takođe, kako se žalbom ističe, evidentno je da je optuženi svjesno zanemario nezakonitost svog postupanja, iako je morao biti svjestan te nezakonitosti, te je svjesno ugrozio imovinu kantona kao javno i zakonom zaštićeno dobro. Nadalje, Tužilaštvo žalbom ukazuje na raniju osuđivanost optuženog Mandića za istovrsno krivično djelo, te za gospodarstveni prekršaj, koje je, po mišljenju Tužilaštva, sud morao cijiniti kao otežavajuće okolnosti. Nasuprot tome, kako Tužilaštvo ističe, okolnosti koje je prvostepeni sud cijenio kao osobito olakšavajuće okolnosti, na temelju kojih je i ublažio kaznu ovom optuženom, nemaju takav karakter, zbog čega je krivičnopravna sankcija, izrečena optuženom Mandiću, preblago odmjerena.

49. Apelaciono vijeće je istaknuti prigovor Tužilaštva našlo osnovanim.

50. Kako to Tužilaštvo pravilno u žalbi ističe, i po ocjeni ovog vijeća, a imajući u vidu odredbu člana 49. KZ F BiH, koja propisuje da će

“sud učinitelju krivičnog djela odmjeriti kaznu u granicama koje su zakonom propisane za to krivično djelo, imajući u vidu svrhu kažnjavanja i uzimajući u obzir sve okolnosti koje utiču da kazna bude manja ili veća (olakšavajuće ili otežavajuće okolnosti), a naročito: stepen krivične odgovornosti, pobude iz kojih je djelo učinjeno, jačinu ugrožavanja ili povrede zaštićenog dobra, okolnosti pod kojima je djelo učinjeno, raniji život učinitelja, njegove osobne prilike i njegovo

ponašanje nakon učinjenog krivičnog djela, te druge okolnosti koje se odnose na osobu učinitelja”,

krivičnopravna sankcija optuženom Draganu Mandiću, nije odmjerena na pravilan način.

51. Kod prednjeg zaključka ovo vijeće prvenstveno ima u vidu da je odredbom člana 383. stav 3. KZ F BiH, za krivično djelo za koje je Dragan Mandić oglašen krivim, zapriječena kazna zatvora u trajanju od najmanje tri godine.

52. Odredbom člana 50. KZ F BiH, propisane su mogućnosti ublažavanja kazne ispod zakonom propisanog minimuma, te je odredbom člana 50. stav 2. KZ F BiH propisano da se počiniocu krivičnog djela može izreći kazna ispod zakonom propisanog minimuma kada sud utvrdi da postoje naročito olakšavajuće okolnosti koje ukazuju da se i ublaženom kaznom može postići svrha kažnjavanja.

53. Takve okolnosti prvostepeno vijeće je, kako to proizilazi iz obrazloženja pobijane presude, našlo u specifičnosti područja i vremena učinjenja djela, postojanju dualizma propisa, te nesređenoj situacija u HNŽ-K, kao i činjenici da su vozila darovana licima koja su na neki način trebala pomoć. Takođe, cijenjeni su držanje optuženog, njegov odnos prema djelu, kao i iskreni nastup pred sudom, te činjenica da je porodičan čovjek. Nasuprot takvim olakšavajućim okolnostima, kojima je prvostepeno vijeće dalo karakter osobito olakšavajućih, prvostepeno vijeće na strani optuženog Dragana Mandića, otežavajućih okolnosti nije našlo.

54. Suprotno ovakvom zaključku prvostepenog vijeća, a kako je to i Tužilaštvo u svojoj žalbi istaklo, ovo vijeće nalazi da se sve okolnosti, koje su od strane prvostepenog vijeća vrednovane kao olakšavajuće okolnosti, ne mogu cijeliti kao takve, a posebno se istima, ni zasebno, ni u njihovoj ukupnosti, ne može dati karakter naročito olakšavajućih okolnosti kako bi, kao takve, predstavljale osnov za ublažavanja kazne.

55. Tu prije svega ovo vijeće nalazi da se dualizam propisa, kakav je u inkriminisanom periodu egzistirao u MUP-u HNŽ-K, ne može smatrati olakšavajućom okolnošću na strani optuženog Dragana Mandića. Naime, ovaj optuženi, koji je u inkriminisanom periodu obnašao funkciju ministra unutrašnjih poslova HNŽ-K, morao je znati i voditi računa koji propisi se imaju primjenjivati, a ne svoje nezakonito postupanje pravdati činjenicom postojanja dualizma propisa i pravnih propisa koji, iako su faktički egzistirali, više nisu bili na snazi. Takođe, iskreno držanje pred sudom, po ocjeni ovog vijeća nema karakter olakšavajuće okolnosti. Naime, dok bi se nekorektno držanje optuženog pred sudom, moglo cijeliti kao otežavajuća okolnosti, korektno i iskreno držanje pred sudom, je nešto što se od optuženog očekuje i, po ocjeni ovog vijeća, navedeno nema karakter olakšavajuće okolnosti. Stoga, od olakšavajućih okolnosti, koje je prvostepeno vijeće cijelilo na strani optuženog Mandića, po ocjeni ovog vijeća jedina koja egzistira i ima se tretirati kao olakšavajuća okolnosti jeste to da je optuženi Mandić porodičan čovjek. Drugih olakšavajućih okolnosti na strani ovog optuženog, apelaciono vijeće nije našlo.

56. Nadalje, suprotno zaključku prvostepenog vijeća, da na strani optuženog Dragana Mandića nisu utvrđene otežavajuće okolnosti, po ocjeni ovog vijeća, upravo način izvršenja djela, koje je kontinuirano vršeno kroz duži vremenski period, činjenica da je optuženi Mandić potpisao više odluka o doniranju spornih vozila u različitim vremenskim periodima (nakon preinačenja presude za radnje za koje je optužba odbijena preostalo je još deset radnji), te na taj način pokazao izrazitu upornost i bezobzirnost u vršenju

predmetnih inkriminacija, kao i činjenica da je predmetno krivično djelo izvršio u svojstvu ministra unutrašnjih poslova, dakle kao visoko rangirano službeno lice, predstavljaju okolnosti koje su, kako se to pravilno žalbom Tužilaštva ukazuje, trebale biti cijenjene kao otežavajuće okolnosti. Osim toga, prvostepeni sud je po ocjeni ovog vijeća, neosnovano zanemario činjenicu da je optuženi Dragan Mandić, ranije osuđivan⁴ i to za istovrsno krivično djelo, kao i i gospodarstveni prekršaj, a naročito ta činjenica osude za istovrsno krivično djelo, ne smije biti zanemarena kod odmjeravanja kazne.

57. Stoga, po ocjeni ovog vijeća, saglasno odredbi člana 50. stav 3. KZ FBiH, ne samo da ublažena kazna, kakva je izrečena optuženom Mandiću pobijanom presudom, nije adekvatna težini krivičnog djela i stepenu krivične odgovornosti optuženog, nego se u konkretnom slučaju, a kako je to pravilno i Tužilaštvo istaklo u žalbi, tvrdeći da su olakšavajuće okolnosti na strani optuženog Mandića precijenjene, nisu ni stekli uslovi za izricanje kazne ispod zakonom propisanog minimuma.

58. Cijeneći sve prethodno navedene okolnosti (olakšavajuće i otežavajuće) ovo vijeće nalazi da je kazna zatvora od 3 (tri) godine, a što predstavlja posebni minimum kazne zapriječene za predmetno krivično djelo, adekvatna stepenu težine krivičnog djela i krivične odgovornosti optuženog Dragana Mandića, te da će se istom, u cijelosti ostvariti svrha kako specijalne, tako i generalne prevencije.

(a) Prošireno dejstvo žalbe-odluka o krivičnopravnoj sankciji

59. Iako branioci optuženog Dragana Mandića, žalbom izričito ne osporavaju odluku o izrečenoj krivično pravnoj sankciji, imajući u vidu odredbu člana 308. ZKP BiH, koja propisuje da žalba zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja ili zbog povrede krivičnog zakona, podnesena u korist optuženog, sadrži u sebi i žalbu zbog odluke o krivičnopravnoj sankciji i oduzimanju imovinske koristi (član 300.), to je ovo vijeće bilo u obavezi preispitati presudu i po navedenom žalbenom osnovu.

60. Međutim, u situaciji kada je uvažena žalba tužioca zbog odluke o kazni, te kod argumentacije koja je s tim u vezi data, navedena zakonska obaveza postala je izlišna.

61. *Iz navedenih razloga, a na osnovu člana 314. stav 1. ZKP BiH, va.jalo je cjelimičnim uvažavanjem žalbe branilaca optuženog Dragana Mandića, u odnosu na tačke a. i b. osuđujućeg djela izreke presude, kao i uvažavanjem žalbe Tužilaštva, u odnosu na odluku o kazni izrečencj optuženom Draganu Mandiću, preinačiti prvostepenu presudu i odlučiti kao u stavu I izreke ove presude.*

B. ŽALBA TUŽILAŠTVA U ODNOSU NA OSLOBAĐAJUĆI DIO PRESUDE

62. Analizom žalbe Tužilaštva ovo vijeće prvenstveno uočava da u uvodu žalbe nije precizirano u kom dijelu se pobija oslobađajući dio presude, odnosno da li se ovaj dio

⁴ ...

presude pobija u cjelini ili samo djelimično. Međutim, iz sadržaja obrazloženja žalbe proizilazi da se konkretizacija žalbenih prigovora odnosi na tačke 2.,5.,6.,7. i 8. oslobađajućeg dijela presude, dok takve konkretizacije apsolutno nema u odnosu na tačke 1., 3., 4. i 9. tog dijela presude. Kod ovakvog sadržaja žalbe, a imajući u vidu odredbu člana 306. ZKP BiH kojom je propisano da vijeće apelacionog odjeljenja ispituje presudu u onom dijelu u kojem se ona pobija žalbom, nije bilo osnova za ispitivanje presude u odnosu na tačke 1., 3., 4. i 9. oslobađajućeg dijela presude, pa proizilazi da je u odnosu na ove tačke oslobađajućeg dijela pobijane presude žalba Tužilaštva „*prima facie*“ neosnovana.

63. Nadalje, iako se u uvodu žalbe navodi da se presuda (u oslobađajućem dijelu, kako to proizilazi iz sadržaja žalbe) pobija i zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k) i stav 2. ZKP BiH , kako u njenom obrazloženju nema konkretizacije za ovaj žalbeni osnov, to će ovo vijeće oslobađajući dio prvostepene presude ispitati samo po žalbenom osnovu pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

1. Pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje

(a) žalba Tužilaštva poglavlje II, tačka 2. oslobađajućeg dijela izreke presude (optuženi Martinović, Ćorić i Brkić)

64. Prije nego što se upusti u razmatranje suštine žalbenih prigovora kojima se osporavaju zaključci prvostepene presude u odnosu na tačku 2. oslobađajućeg dijela izreke pobijane presude, apelaciono vijeće nalazi potrebnim istaći da iz konkretizacije žalbenih prigovora ne proizilazi da Tužilaštvo osporava oslobađajući dio presude u ovom dijelu i u odnosu na optuženog Miroslava Ćorića, pa u smislu odredbe člana 306. ZKP BiH proizilazi da je u odnosu na ovog optuženog u ovom dijelu žalba Tužilaštva „*prima facie*“ neosnovana.

65. Stoga će u daljem tekstu, krećući se u granicama žalbenih prigovora Tužilaštva, ovo vijeće preispitati pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja u odnosu na radnje optuženih Tomislava Martinovića i Dragana Brkića, koje radnje su opisane u tački 2. izreke oslobađajućeg dijela presude, a što i jeste predmet osporavanja u žalbi Tužilaštva.

66. Na prvom mjestu u žalbi Tužilaštva se ističe da je prvostepeni sud iznio čitav niz tvrdnji koje nisu utemeljene na zakonu i zakonskim propisima, uslijed čega je činjenično stanje u pobijanoj presudi pogrešno utvrđeno. Naime, kako se žalbom ističe, u pobijanoj presudi se pogrešno navodi da je Tužilaštvo, u činjeničnom opisu tačke 2. optužnice, propustilo da navede koje su to službene ovlasti optuženog Martinovića kao ministra unutrašnjih poslova HNK. Nasuprot tome, prema tvrdnji Tužilaštva, navodno nedostajući član 17. Zakona o unutrašnjim poslovima HNK, koji propisuje ovlasti i dužnosti ministra unutrašnjih poslova, spominje se više puta, a jednako tako, iz optužnice proizilazi da je optuženi Tomislav Martinović postupao protivno članu 22. stav 2. Uredbe Vlade Federacije o postupku nabave roba, vršenju usluga i ustupanju radova (Službene novine F BiH 40/3, 58/3 i 11/4) koji propisuje da tenderska dokumentacija ne može isticati naziv proizvođača predmeta javnog nadmetanja, a što sve govori, prema tvrdnji tužioca, da je Martinović

postupao protivno zakonskim odredbama. Dakle, prema tvrdnji žalbe, a suprotno razlozima pobijane presude, optužnica Tužilaštva je sadržavala blanketni propis po kojem je optuženi bio dužan postupati.

67. Istaknute prigovore Tužilaštva ovo vijeće ocjenjuje neosnovanim.

68. Odredbom člana 383. stav 1. ZKP BiH, propisano je: „Službena ili odgovorna osoba u Federaciji, koja iskorištavanjem svog službenog položaja ili ovlaštenja, prekoračivši granice svoje službene ovlasti ili ne obavivši svoje službene dužnosti, pribavi sebi ili drugom kakvu korist, drugome nanese kakvu štetu ili teže povrijedi pravo drugog...kaznit će se kaznom zatvora...“; a u stavu 3. istog člana je propisano „ako je krivičnim djelom iz stava 1. ovog člana pribavljena imovinska korist koja prelazi 50.000,00 KM, učinitelj će se kazniti kaznom zatvora najmanje tri godine“.

69. Iako odredba člana 383. stav 1. KZ F BiH ne predstavlja blanketnu normu, u cilju potpunog opisa radnje izvršenja ovog krivičnog djela, a što je od značaja za potpuno određenje predmeta optužbe, a naročito sa aspekta prava na odbranu, optužnica je morala precizirati koja su to službena ovlaštenja optuženog Martinovića kao ministra unutrašnjih poslova koja je on, kako se navodi u optužnici, iskoristio i prekoračio (da li jedno ili drugo). Međutim, kako to proizilazi iz obrazloženja pobijane presude, ovaj nedostatak optužnice nije predstavljao osnov za donošenje oslobađajuće presude, već se prvostepeno vijeće upustilo u meritornu ocjenu dokaza sa ciljem donošenja odluke o dokazanosti ili nedokazanosti predmeta optužbe.

70. Nadalje, žalbom Tužilaštva se ističe da je prvostepeni sud pogrešno zaključio da, iako je utvrdio nespornim da je Tomislav Martinović potpisao Informaciju predloženu Vladi HNK u kojoj se navodi da se „povoljnom drži nabavka vozila marke Opel Astra i drugih modela“, sama ta činjenica se ne može smatrati dokazom da je optuženi imao uticaj pri izradi navedene informacije, obzirom da on potpisuje sve akte ministarstva i stara se o zakonitosti rada istog. Po ocjeni Tužilaštva takav zaključak je suprotan zakonskim propisima i pravnoj praksi, iz razloga što upravo potpis ministra predstavlja potvrdu da potpisani akt predstavlja stav ministarstva u kojem se na čelu nalazi ministar kao inokosni organ. Iako Vlada, kao kolektivni organ, odluke donosi većinom glasova, ne smije se, po mišljenju Tužilaštva, zanemariti uticaj ministra Martinovića, koji je, kao diplomirani pravnik, mogao znati da je njegov prijedlog za nabavku vozila marke „Opel“ što je direktno sugerirao⁵, suprotan relevantnim zakonskim odredbama. Nadalje, u žalbi Tužilaštva se ističe da prvostepeni sud najprije konstatuje da se zbog propusta da se u optužnici citira član 17. Zakona o unutrašnjim poslovima HNK, ne mogu razmatrati granice ovlasti ministra, dok se na isti član poziva kako bi ekskulpirao optuženog Martinovića, sugerirajući kako odgovornost za izvršene krivičnopravne radnje počiva na Vladi HNK, a ne optuženom Martinoviću kao ministru unutrašnjih poslova.

71. Istaknuti prigovor ovo vijeće ocjenjuje neosnovanim.

72. Naime, dok je Tužilaštvo, kao dokaz, uložilo samo Izvatke iz zapisnika sa 14.⁶ i 16.⁷ sjednice Vlade HNŽ-K, odbrana optuženog Tomislava Martinovića kao dokaze je uložila

⁵ vidjeti dokaz O-3-2-3 Stenogram sjednice Vlade

⁶ dokaz T-26

⁷ dokaz T-27

stenograme sa navedenih sjednica Vlade HNŽ-K⁸, te samu Informaciju o stanju voznog parka MUP-a HNŽ-K⁹. Iako se i Tužilaštvo, kod isticanja navedenog prigovora poziva na stenogram 14. sjednice Vlade, uložen kao dio dokaznog materijala odbrane optuženog Martinovića, taj dokaz se, po ocjeni ovog vijeća, u žalbi pogrešno interpretira, navodeći da iz njegove sadržine proizilazi da optuženi Martinović otvoreno sugerira nabavku vozila marke „Opel“, na koji način postupa suprotno odredbama zakona koji regulira javne nabavke. Nasuprot takvoj interpretaciji navedenog dokaza, po ocjeni ovog vijeća, analizom stenograma sa 14. sjednice Vlade HNŽ-K, na kojoj sjednici je usvojena Informacija o stanju voznog parka MUP-a HNŽ-K sa prijedlogom mjera za racionalizaciju i prevazilaženje trenutnog stanja, može se zaključiti, a kakav zaključak je izvelo i prvostepeno vijeće, da je na navedenoj sjednici ministar Martinović iznio iscrpan izvještaj o stanju voznog parka MUP-a HNŽ-K. Ministar Martinović, na navedenoj sjednici Vlade, izložio je sadržaj Informacije o voznom stanju MUP-a od 02.03.2004. godine, pri čemu, kako je to pravilno zaključilo i prvostepeno vijeće, a suprotno žalbenim prigovorima Tužilaštva, nije predložio, niti u jednom momentu, kupovinu vozila marke „Opel“.

73. Po ocjeni ovog vijeća, neosnovano se osporava i zaključak pobijane presude da iako je nesporno utvrđeno da je optuženi Martinović potpisao navedenu Informaciju, ta činjenica se ne može smatrati dokazom da je isti imao uticaj pri izradi iste, jer je on u obavezi potpisivati sve akte Ministarstva. Naime, tačno je, što Tužilaštvo žalbom ukazuje, da od strane ministra potpisani akt Ministarstva, treba da odražava stav Ministarstva, ali kako to proizilazi iz pobijane presude, prvostepeno vijeće je takođe, prihvatajući takvo gledište, u paragrafu 89. obrazložilo da činjenica što je ministar Martinović potpisao navedenu Informaciju, ne znači da je ista njegov prijedlog, da odražava njegov lični stav i mišljenje, nego ona, kao takva, izražava upravo stav Ministarstva. Nadalje, ako se analizira sadržaj navedene informacije, te izlaganje ministra Martinovića na 14. sjednici Vlade HNŽ-K, po ocjeni ovog vijeća može se zaključiti da je ministar Martinović, postupao upravo saglasno odredbi člana 17. stav 2¹⁰. i 9.¹¹ Zakona o unutrašnjim poslovima HNŽ-K, odnosno da je odlučivao o načinu korištenja sredstava za rad Ministarstva, a sve u cilju racionalnijeg i efikasnijeg poslovanja istog.

74. Suprotno tvrdnji žalbe da on direktno sugerira kupnju vozila marke „Opel“, podcrtavajući cijenu koštanja i druge prednosti te marke, iz sadržine stenograma 14. sjednice Vlade HNŽ-K, proizilazi da je ministar Martinović iznio zaključak kolegija MUP-a prema kojem bi se bez dopunskog proračuna, zamjenom staro za novo (što zbog oslobađanja od poreza daje uštedu dodatnih 20% u odnosu na prodaju na licitaciji i kupovinu novih vozila), i smanjenjem ukupnog broja vozila sa 156 na 120, iznos od oko 40.000,00 KM, koliko mjesečno iznosi održavanje starih vozila, ako se ta sredstva upotrijebe za ratu lizinga ili kredita, vozni park MUP-a mogao snabdjeti novim vozilima, te time poboljšati stanje u voznom parku. On je istakao da se Golf 4 pokazao kao „katastrofalno loš za policiju“ (uslovi vožnje po makadamu i sl.) a uz to da je Volkswagen (VW) preskup u odnosu na neke druge marke. Što se tiče prednosti navedene marke Martinović u daljoj diskusiji ističe da je Opel u startu 25% jeftiniji od VW-a, te da bi se sa 40.000,00 KM, za pet godina, koliko je optimalni rok korištenja vozila, nabavljena vozila

⁸ Dokazi O-3-2-3 i O-3-2-5

⁹ Dokaz O-3-2-1

¹⁰ propisuje da ministar...2. ustrojava rad Ministarstva i osigurava njegovo zakonito i efikasno funkcioniranje...9. odlučuje o korištenju sredstava za rad Ministarstva

¹¹ odlučuje o korištenju sredstava za rad Ministarstva

mogla zamjeniti za vozila novije serije i tako osigurati normalno i racionalno stanje. Nadalje, kako je to pravilno cijeno i prvostepeno vijeće, na 16. sjednici vlade, odluka o odobravanju Ministarstvu unutarnjih poslova postupka nabave vozila iz programa marke „Opel“ na petogodišnji lizing, donesena je jednoglasno. Dakle, suprotno prigovoru Tužilaštva, ovo vijeće nalazi da je ministar Martinović, postupao saglasno svojim ovlastima, te je s ciljem racionalizacije u korištenju sredstava Ministarstva, te njegovog efikasnog poslovanja, pred Vladu iznio prijedlog za racionalizaciju i prevazilaženje postojećeg stanja koje se ticalo voznog parka MUP-a, pri čemu je u svom izlaganju pošao od zaključaka kolegija MUP-a HNŽ-K. Odluka, pak, o nabavci vozila marke Opel, je odluka Vlade, koja je kao takva jednoglasno donesena, te imajući u vidu na koji način je izlaganje ministra Martinovića teklo, a što proizilazi iz stenograma 14. sjednice Vlade, ne može se prihvatiti tvrdnja Tužilaštva da je isti iskoristio svoj uticaj da bi Vladi nametnuo prijedlog suprotan važećim zakonskim propisima. Osim toga, potrebno je još posebno naglasiti činjenicu, cijenu i od strane prvostepenog vijeća, da optuženi Martinović, ne samo da, kako je to prethodno obrazloženo, nije predložio Vladi HNK nabavku vozila marke Opel, nego je samo kroz svoje izlaganje, utemeljeno na zaključcima kolegija MUP-a, iznio negativne strane vozila marke VW, koje su se kroz praksu i korištenje u ranijem periodu pokazale, a i sve to se nije odigralo na sjednici vlade održanoj 01.04.2004. godine, kako mu je to optužnicom stavljeno na teret, nego na 14. sjednici vlade održanoj 11.03.2004. godine.

75. Nadalje, žalbom se ističe da se u pobijanoj presudi iznose konstatacije koje su u međusobnoj suprotnosti, pa se, kako se potencira u žalbi, navod o poređenju vozila „Golf“ i „Opel“ najprije stavlja u kontekst pomenute informacije, a potom u kontekst stavova ministra Samira Sunagića. Ističući navedeni prigovor tužilac očigledno nastoji ukazati da je činjenično stanje nepotpuno utvrđeno.

76. Međutim, cijeneći sve izvedene dokaze, a naročito Informaciju o stanju voznog parka MUP-a HNK (DO-3-2-1), te stenogram 14. sjednice Vlade HNK (DO-3-2-3) ovo vijeće istaknuti prigovor nalazi neosnovanim. Naime, pomenuta Informacija, koja sadrži detaljan prikaz postojećeg voznog stanja MUP-a HNK¹², u prijedlogu mjera sadrži obrazloženje zbog čega se „povoljnom drži nabavka vozila marke Opel“, te poređenje vozila marke „Opel“ sa vozilima marke „Volkswagen“. Međutim, iz stenograma 14. sjednice Vlade proizilazi da je ministar Martinović, u svom izlaganju, prezentirao sadržaj Informacije, sa posebnim osvrtom na to kako bi se, sa jednakim fondom sredstava koja je MUP HNŽ-K koristio za održavanje postojećeg voznog parka, mogla izvršiti racionalizacija i obnavljanje voznog parka MUP-a, te posebno ukazao na negativne strane vozila marke „Volkswagen“ koja je u ranijem periodu MUP koristio, ali ne precizirajući koja druga marka vozila bi bolje zadovoljila potrebe Ministarstva, dok je, nakon otvorene diskusije ministar Samir Sunagić, na samoj sjednici Vlade podržavajući prijedlog ministra Martinovića, prvi pomenuo vozila marke Opel kao povoljnija, a što prvostepeni sud u presudi navodi. Stoga se po ocjeni ovog vijeća, neosnovano ukazuje na navodne suprotnosti u obrazloženju pobijane presude.

77. Neosnovano se, po ocjeni ovog vijeća žalbom Tužilaštva ukazuje i da je optuženi Martinović, obzirom na dužnosti koje je obavljao, morao znati da su dosije određanih starih policijskih vozila nepotpuni, da ne sadrže kompletnu dokumentaciju koju su morali

¹² dokaz DO-3-2-1

sadržavati da bi bili predmetom pravnog prometa, zbog čega njihovo stavljanje u promet nije dozvoljeno.

78. Kako je to, po ocjeni ovog vijeća, pravilno cijenjeno i od strane prvostepenog vijeća, Tužilaštvo nije preciziralo ni u optužnici, niti tokom dokaznog postupka, a ni u samoj žalbi protiv prvostepene presude, na čemu se takva zabrana otuđenja odnosi, kojim aktom je određena, a posebno na kojih konkretno 55 (pedeset i pet) vozila, od 87 (osamdesetsedam) prodatih po principu staro za novo, se ista odnosi, te na koji način su optuženi, imajući u vidu njihove pozicije, mogli ili trebali znati za tu zabranu otuđenja. Iako je tačno, da se tadašnji ministar Martinović, bio dužan saglasno odredbi člana 17. stav 3. tačke 2., 7. i 9. Zakona o unutrašnjim poslovima, starati o zakonitosti rada Ministarstva, ali imajući u vidu da, kako je to pravilno cijenjeno od strane prvostepenog vijeća, pitanje registracije vozila u nadležnosti Odjela za administraciju i podršku PU Mostar, ne može se smatrati obavezom ministra Martinovića, pa ni načelnika uniformisane policije Brkića, da budu upoznati sa procesom registracije vozila i dosijeom svakog pojedinog vozila. Osim toga, kako je to pravilno cijenilo i prvostepeno vijeće, i vozila koja imaju određenih nedostataka u dokumentaciji, na temelju Odluke Vlade broj 01-2-02-752/04 od 10.05.2004. godine, mogla su biti predmetom prenosa vlasništva, a što su potvrdili i svjedoci Jasenka Tomović i Mario Šulenta, koji su istakli da je na temelju navedene Odluke Vlade, izvršeno brisanje zabrane otuđenja u odnosu na vozila koja su bila predmetom prodaje AC“Boras“. Iz navedenog razloga i ovaj prigovor Tužilaštva ocijenjen je neosnovanim.

79. Pobijana presuda, kako se to u žalbi Tužilaštva ističe, sadrži i pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje u odnosu na radnje stavljene na teret optuženom Brkiću, a za koje je oslobođen optužbe. Naime, po ocjeni Tužilaštva, prvostepeni sud pogrešno zaključuje da u optužnici nije jasno izdiferencirano u kojem svojstvu je optuženi Dragan Brkić počinio krivično djelo koje mu je stavljeno na teret (kao predsjednik komisije za odabir najpovoljnijeg ponuđača ili načelnik Sektora uniformisane policije). Naime, prema tvrdnji Tužilaštva, obje funkcije, koje je obnašao optuženi Brkić su u uskoj i neodvojivoj vezi, jer je imenovanje Brkića kao predsjednika Komisije proizašlo iz njegovog položaja i odgovornosti kao načelnika Sektora uniformisane policije (čl.18. Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji MUP-a HNK).

80. Suprotno takvim prigovorima Tužilaštva, apelaciono vijeće, argumentaciju prvostepenog vijeća u pobijanoj presudi, nalazi pravilnom. Naime, ovo vijeće u cijelosti podržava zaključak prvostepenog vijeća da Tužilaštvo nije definisalo, kada je riječ o optuženom Draganu Brkiću, da li je isti iskoristio ili prekoračio svoj službeni položaj, niti u čemu se sastoji to iskorištavanje/prekoračenje. Nadalje, iako Tužilaštvo i u žalbi, osporavajući zaključak prvostepenog vijeća da je iz optužnice i nakon provedenog dokaznog postupka ostalo nejasno u kojem svojstvu se optuženi tereti, da li kao predsjednik komisije za odabir najpovoljnijeg ponuđača ili načelnik Sektora uniformisane policije, ističe da su obe funkcije koje je obnašao optuženi Brkić povezane, te da funkcija predsjednika Komisije proizilazi iz položaja ovog optuženog kao načelnika Sektora uniformisane policije, ovo vijeće zaključuje, a koji zaključak je izvelo i prvostepeno vijeće, da sama funkcija predsjednika neke *ad hoc* komisije, pa tako i funkcija predsjednika komisije za izbor najpovoljnijeg ponuđača, ne može nekom licu davati svojstvo službene osobe u smislu člana 113. stav 4. KZ F BiH. Nasuprot tome, funkcija načelnika sektora

uniformisane policije, nesumnjivo daje takvo svojstvo. Međutim, obzirom da se radnje koje su stavljene na teret optuženom Brkiću, izvode iz funkcije predsjednika komisije za izbor najpovoljnijeg ponuđača¹³, a navedene radnje, imajući u vidu odredbu člana 18. Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji MUP-a HNK, kojim su propisani poslovi i zadaci načelnika Sektora uniformisane policije, nemaju veze sa tim poslovima i zadacima. Ovo takođe predstavlja nedostatak u optužnici na koji je u obrazloženju pobijane presude sa pravom ukazano.

81. Prema tvrdnji Tužilaštva, protivrječnost u pobijanoj presudi postoji i iz razloga što je Tužilaštvo optuženom Brkiću stavilo na teret da je samovoljno izvršio procjenu vrijednosti vozila, a sud se, u obrazloženju presude, poziva na Uputstvo o postupku procjene i način vrednovanja-bodovanja kriterija za izbor najpovoljnije ponude od 26.4.2004. godine, što i nije bilo predmetom osporavanja Tužilaštva. Naime, teza Tužilaštva, na kojoj se temelje i inkriminacije u odnosu na optuženog Dragana Brkića, jeste upravo činjenica navodno izvršene samovoljne procjene vrijednosti starih policijskih vozila, iz razloga što kod procjene vrijednosti starih vozila koja su bila predmet otuđenja po principu staro za novo, nije bio angažovan vještak niti je provedena zakonska procedura.

82. Po ocjeni ovog vijeća, Tužilaštvo iznošenjem ovog prigovora pogrešno interpretira sadržaj obrazloženja pobijane presude. Iz obrazloženja pobijane presude jasno proizilazi da je komisija, na čijem čelu se nalazio optuženi Brkić, vršila bodovanje prispjelih ponuda, a da su ponuđači, na temelju uslova objavljenih u tenderu, davali ukupnu cijenu za sva stara vozila¹⁴. Dakle, procjena vrijednosti starih policijskih vozila od strane komisije na čijem čelu je bio Dragan Brkić, nije ni vršena. U tenderskoj dokumentaciji za nabavku vozila za potrebe MUP-a HNK (dokaz T-7) navedeno je prvenstveno da će se nabavka vozila vršiti po sistemu staro za novo, te da je sastavni dio tenderske dokumentacije spisak vozila koja idu staro za novo, kao i da će se vrijednost vozila određivati prema opštem stanju, predenoj kilometraži, ispravnosti (prema Katalogu rabljenih vozila Bosne i Hercegovine i Hrvatske). Kako to proizilazi iz iskaza svjedoka Vesne Bokšić, a što je cijanjeno i od strane prvostepenog vijeća, sastavni dio tenderske dokumentacije, a na temelju čega su ponuđači očigledno davali ponudu cijene za stara vozila je bio popis polovnih vozila, u vidu tabelarnog prikaza sa osnovnim podacima, godinom proizvodnje, kilometražom, gorivom, registarskim pločicama, podatkom da li je riječ o civilnom ili policijskom vozilu, te podatku o nedostacima na vozilu. Na temelju datih ukupnih cijena od strane ponuđača komisija je vršila bodovanje prispjelih ponuda, prethodno cijeneći da li prispjele ponude ispunjavaju u tenderu propisane uslove, uslijed čega su dvije ponude ocijenjene kao nepotpune, te nisu mogle biti uzete u razmatranje. Svjedok Vesna Bokšić je u svom iskazu istakla da pretpostavlja da su ponuđači mogli pogledati vozila, te da je čula da su išli i obilazili vozila.

83. Po ocjeni ovog vijeća, neosnovano se žalbom Tužilaštva ističe i da je nabavka vozila marke „Opel“ izvršena suprotno propisima o javnim nabavkama, te da upravo slijed kojim se kao prijedlog iznijela nabavka vozila marke „Opel“ i činjenica da je procjena

¹³ kako to proizilazi iz činjeničnog opisa optužnice, optuženom Brkiću je stavljeno na teret da je "izvršio sa ostalim članovima komisije samovoljnu procjenu vrijednosti vozila i omogućio da ista vozila budu otuđena-prodata AC "Boras" d.o.o. Mostar, na način da je u svojstvu predsjednika komisije predložio zaključak ...o izboru AC "Boras" d.o.o. kao najpovoljnijeg ponuđača..."

¹⁴ iskaz svjedoka Saše Dalipagića

vrijednosti starih vozila samovoljno izvršena, upućuje na postojanje umišljaja optuženih Brkića i Martinovića.

84. Iako, tenderska dokumentacija, saglasno odredbi člana 22. stav 2. Uredbe Vlade Federacije o postupku nabave roba, vršenju usluga i ustupanju radova, ne bi smjela sadržavati naziv proizvođača, činjenica da je u tenderskoj dokumentaciji navedeno da se nabavljaju vozila marke „Opel“ po ocjeni ovog vijeća ne čini nabavku navedenih vozila nezakonitom, niti ukazuje na postojanje umišljaja na strani optuženih, kako to Tužilaštvo žalbom implicira. Naime iz svih izvedenih dokaza proizilazi da je nakon raspisivanja javnog nadmetanja za nabavku vozila za potrebe MUP-a (dokaz T-38), sačinjena i tenderska dokumentacija (dokaz T-7), te saglasno odredbi člana 27. Uredbe, imenovana komisija za izbor najpovoljnijeg ponuditelja za nabavku vozila (dokaz T-37). Komisija je, saglasno odredbi člana 28. Uredbe, izvršila otvaranje ponuda u prisustvu ponudilaca ili njihovih zastupnika, te je o otvaranju ponuda u smislu odredbe člana 31. stav 3. sačinjen Zapisnik (dokaz T-40). U postupku otvaranja ponuda, utvrđeno je da dokumentacija određenih ponuđača nije potpuna, te je istima omogućeno da je u određenom roku dostave, te je u konačnici utvrđeno da su ponude tri ponuđača i to „Bel Auto“, „AC Boras“i „Autocentar Nešković“, kompletne, te da će biti uzete u razmatranje za izbor najpovoljnijeg ponuditelja, dok je za dvije ponude zaključeno da nisu kompletne i neće biti uzete u razmatranje. Saglasno odredbi člana 32. Uredbe, tri ponude su dovoljne da bi se nastavilo sa postupkom procjene ponuda. Stoga je, u skladu sa članom 32. Uredbe, komisija je pristupila procjeni ponuda, sačinivši izvješće (dokaz T-41) o provedenom javnom nadmetanju i najpovoljnijem ponuđaču, u okviru kojeg postupka kao najpovoljniji ponuđač izabran AC „Boras“. Kako je u izvješću o provedenom javnom nadmetanju sadržan tabelarni prikaz bodovanja kriterija za izbor najpovoljnije ponude, iako je u tenderskoj dokumentaciji bilo navedeno da će se vršiti nabavka vozila marke „Opel“, obzirom da je suprotno tvrdnji Tužilaštva na natječaj bilo prijavljeno više zastupnika te marke vozila čije ponude su ocijenjene urednim („Bel Auto“, „AC Boras“i „Autocentar Nešković“), ostaje nejasno kako na temelju činjenice da su predmet javne nabavke bila vozila marke „Opel“ Tužilaštvo tvrdi da su optuženi djelovali u namjeri pribavljanja koristi za AC“Boras“.

85. Obzirom da analiziranim žalbenim prigovorima nije osnovano osporena pravilnost zaključka iz pobijane presude po kojem nije dokazano da su optuženi Tomislav Martinović i Dragan Brkić počinili krivično djelo za koje se optužnicom terete, to je po ocjeni ovog vijeća, žalba Tužilaštva u odnosu na ovu tačku presude neosnovana.

(b) Žalba tužilaštva poglavlje III – tačka 5. izreke oslobađajućeg dijela presude(optuženi Čorić, Martinović i Glibić)

86. Žalbom Tužilaštva se osporava pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja i u odnosu na tačku 5. oslobađajućeg dijela izreke presude. Naime, kako Tužilaštvo ističe, u pobijanoj presudi je pogrešno zaključeno da je u inkriminisanom periodu postojala pravna nesigurnost i nedoumica u pogledu ovlaštenja agencija za zaštitu ljudi i imovine i mogućnosti da iste budu angažovane za potrebe osiguranja imovine kantona. Nasuprot takvom zaključku prvostepenog vijeća, Tužilaštvo ističe da su odredbe Zakona o agencijama za zaštitu ljudi i imovine (Sl. novine F BiH broj 50/2) jasne, te da je odredbom člana 2. stav 1. istog propisano da „Agencije ne mogu obavljati poslove zaštite ljudi i imovine za potrebe vojske Federacije i organa unutarnjih poslova....“, a članom 5. stav 1.

istog, propisano između ostalog, da agencije ne mogu obavljati „...poslove koji ulaze u nadležnost organa unutrašnjih poslova...“. Po ocjeni Tužilaštva, angažovanjem „Redarstvenika“, izvršeno je kršenje navedenih odredaba, te odredbe člana 2. stav 1. tačka 4. Zakona o unutrašnjim poslovima HNK, od strane optuženih na funkcijama predsjednika Vlade HNK, ministra unutrašnjih poslova i komesara policije u periodu od 01.01.2003. do 31.12.2006. godine. Nadalje, iako Tužilaštvo ne spori da je Vlada kolektivni organ, ističe da ta činjenica ne oslobađa optužene Martinovića i Glibića od obaveze da vode računa o zakonitom radu u okviru njihovih nadležnosti, te da je optuženi Martinović, u skladu sa navedenim obavezama, bio dužan reagovati kada je Vlada, zaključenjem spornih ugovora sa „Redarstvenikom“, višestruko zadirala u nadležnost organa unutrašnjih poslova, tačnije navedenim postupanjem je onemogućeno Ministarstvo unutrašnjih poslova da obavlja poslove iz nadležnosti propisanih zakonom o unutrašnjim poslovima.

87. Apelaciono vijeće isteknute prigovore ocjenjuje neosnovanim.

88. Suprotno žalbenim prigovorima Tužilaštva, apelaciono vijeće nalazi da je prvostepeno vijeće pravilno zaključilo da je u inkriminisanom periodu na području HNŽ-K, postojala pravna dilema, u pogledu mogućnosti angažovanja agencija za zaštitu ljudi i imovine za osiguravanje imovine Kantona.

89. U tom smislu prvostepeno vijeće je po ocjeni ovog vijeća pravilno imalo u vidu relevantne zakonske odredbe i to prvenstveno odredbu člana 2. stav 2. Zakona o agencijama za zaštitu ljudi i imovine kojom je propisano da:

„Agencije **ne mogu** obavljati poslove zaštite **ljudi i imovine za potrebe Vojske Federacije i organa unutarnjih poslova**, niti poslove zaštite rukovodilaca tijela izvršne vlasti i rukovodilaca organa uprave i drugih tijela uprave na razini Federacije, kantona, grada i općine, a niti poslove zaštite političkih stranaka i njihovih predstavnika.“

Nadalje, vijeće je imalo u vidu i odredbu člana 5. stav 1. istog Zakona, koja propisuje da:

“Agencija **ne može** imati policijska ovlaštenja niti ovlaštenja pravosudnih organa (sudova, tužiteljstava i dr), a niti može obavljati poslove za domaće ili strane državne, odbrambene, sigurnosne ili kontraobavještajne službe, kao i **poslove koji spadaju u nadležnost organa unutrašnjih poslova.**“

Osim relevantnih odredaba Zakona o agencijama za zaštitu ljudi i imovine, vijeće je imalo u vidu i relevantne odredbe Zakona o unutrašnjim poslovima HNŽ-K i to, odredbu člana 2. istog, koja propisuje:

“Unutrašnji poslovi iz nadležnosti Županije su: 1..... 2. poslovi i zadaci policije, osim poslova koji su u nadležnosti policije Federacije;4. osiguranje određenih osoba i objekata Kantona...”

te člana 5. istog Zakona, koja propisuje:

“ (1) Poslove koji se odnose na posebno osiguranje osoba i objekata Kantona, obavlja Ministarstvo neposredno. (2) Vlada Kantona određuje koje osobe iz nadležnosti Kantona se posebno osiguravaju i uređuje način njihovog osiguranja.”

90. Ono što je, na prvom mjestu, sporno, a vezano za konkretne inkriminacije iz tačke 5. optužnice, za koje inkriminacije su optuženi Čorić, Glibić i Martinović oslobođeni optužbe, a sa čime Tužilaštvo polemíše u žalbi, jeste pitanje da li je, saglasno važećim zakonskim odredbama, bilo dozvoljeno angažovanje Agencije za zaštitu ljudi i imovine, konkretno Agencije "Redarstvenik", na vršenju obezbjeđenja objekata Vlade HNŽ-K, ministarstva i drugih organa kantonalne uprave.

91. Suprotno prigovorima Tužilaštva, Apelaciono vijeće nalazi da je prvostepeno vijeće pravilno zaključilo, cijeneći sve prethodno citirane relevantne zakonske odredbe, da je, u pogledu navedenog spornog pitanja, zaista, u inkriminisanom periodu postojala određena pravna dilema, jer su navedene odredbe djelimično u koliziji. Obzirom na postojanje pravne nedoumice, to ni optuženi u takvoj situaciji nisu mogli nesumnjivo znati kojih odredaba zakona su se u skladu sa svojim dužnostima dužni pridržavati, odnosno nisu mogli znati da postupajući na određeni način krše odredbe važećeg zakona, kada drugi zakon koji je takođe na snazi propisuje suprotno, pa se ne može prihvatiti tvrdnja žalbe da je u vezi s tim prvostepeno vijeće donijelo pogrešan zaključak.

92. Naime, kako je to pravilno cijenjeno od strane prvostepenog vijeća, doslovnim tumačenjem odredbe člana 2.stav 2. Zakona o agencijama za zaštitu ljudi i imovine, koja odredba propisuje šta agencije ne smiju obezbjeđivati (*imovinu i jube za potrebe organa unutrašnjih poslova*), bilo bi moguće izvesti zaključak da Agencije smiju obezbjeđivati ostale objekte na nivou Federacije, kantona, gradova, opština. Obzirom da je u konkretnom slučaju Agencija „Redarstvenik“ bila angažovana na obezbjeđenju „djela zgrade Đačkog doma i parkirališta u kojem su smješteni ured Vlade HNK i vladinih tijela....zgrade u kojoj su smještena ministarstva finansija, gospodarstva, poljoprivrede, prometa i veza“, to se, temeljem odredbe člana 2. stav 2. Zakona o agencijama za zaštitu ljudi i imovine, nameće zaključak da nije bilo smetnje za angažovanje Agencije Redarstvenik na navedenim poslovima. Međutim, kada se navedena odredba dovede u vezu sa odredbom člana 5. Zakona o agencijama, koja propisuje da agencije ne mogu obavljati poslove koji spadaju u nadležnost organa unutrašnjih poslova, te članom 2. Zakona o unutrašnjim poslovima HNŽ-K koji propisuje da su poslovi i zadaci MUP-a Kantona osiguranje određenih osoba i objekata Kantona, proizilazi da agencije ne bi ni mogle osiguravati objekte Kantona, iz razloga što je to u nadležnosti MUP-a. Cijeneći sve navedeno, ovo vijeće zaključuje da je prvostepeno vijeće pravilno zaključilo da je zaista, u inkriminisanom periodu, a vezano za pravnu regulativu kojom je regulisana mogućnost zaštite objekata Vlade HNK, ministarstva i drugih organa kantonalne uprave, postojala određena pravna dilema, a što sasvim sigurno ide u prilog odbrana optuženih.

93. Nadalje kod utvrđivanja postojanja ili nepostojanja krivice optuženih vezano za ove inkriminacije, nužno je imati u vidu i okolnosti koje su cijenjene od strane prvostepenog vijeća, a koje se tiču činjenice da je Vlada HNŽ-K ta koja je i za 2004. godinu i za 2005. godinu, raspisala javno nadmetanje za nabavku roba i usluga, te da je na sjednicama Vlade izvršeno otvaranje ponuda, bodovanje i rangiranje ponuđača, kao i da je agencija „Redarstvenik“ izabrana kao najpovoljniji ponuđač, pa su sa istom zaključeni ugovori o vršenju usluga zaštite Vlade i pojedinih ministarstava. Iako Tužilaštvo ne spori da je sve navedene aktivnosti u pravcu angažovanja agencije „Redarstvenik“ preduzela Vlada HNŽ-K kao kolektivni organ, ističe da ta činjenica ne oslobađa optužene Martinovića i Glibića od obaveze da vode računa o zakonitom radu u okviru njihovih nadležnosti, a koji prigovor se ne može, po ocjeni ovog vijeća prihvatiti kao osnovan. Naime, kako je to cijenilo i prvostepeno vijeće, niti ministar unutrašnjih poslova, niti komesar policije, nisu u mogućnosti da spriječe Vladu u sprovođenju određene politike- takve ovlasti im ne daje

Zakon o unutrašnjim poslovima. U skladu sa Zakonom o unutrašnjim poslovima obaveza ministra unutrašnjih poslova jeste da se stara o efikasnosti i zakonitosti rada ministarstva (član 17. stav 2. Zakona o unutrašnjim poslovima) i niz drugih nadležnosti, ali ni u kom slučaju da vrši nadzor nad radom Vlade. Kad je u pitanju optuženi Glibić, kao komesar policije MUP-a HNK, on nije prema opisu njegovih poslova i zadataka, ni prisustvovao sjednicama Vlade, niti je učestvovao u pripremi i donošenju odluka Vlade, a posebno nije imao bilo kakav uticaj na rad Vlade i donošenje odluka. U konačnici, kako je to cijenjeno i od strane prvostepenog vijeća, komesar policije nije morao biti ni upoznat sa odlukama Vlade, pa tako i sa zaključenim ugovorom sa zaštitarskom agencijom Redarstvenik.

94. Naposljetku, ne može se prihvatiti ni tvrdnja žalbe da je Ministarstvo unutrašnjih poslova onemogućeno da obavlja poslove iz nadležnosti propisanih Zakonom o unutrašnjim poslovima, jer iz iskaza svjedoka odbrane (Jure Jerkića, Draženka Miletića i Dragana Jelonića), a kako je to pravilno cijenilo i prvostepeno vijeće, proizilazi da je MUP ipak, i pored angažovanja agencije „Redarstvenik“, vršio poslove obezbjeđenja saglasno odredbi člana 5. Zakona o unutrašnjim poslovima, jer, kada je u pitanju osiguranje zgrade MUP-a (Kamena zgrada), Konzulat SAD-a, Sjedište OHR, Skupština HNK, Vlada HNK, stan člana predsjedništva BiH, poslove neposrednog osiguranja obavljao MUP, dok je kod obezbjeđenja objekata Vlade, MUP vršio njihovo vanjsko osiguranje, a Agencija obezbjeđenje službenog ulaza. To je potvrdio i svjedok Zoran Pandža koji je rekao da su postojale „dvije kućice na ulazu, gdje su dva policajca i na ulazu u zgradu još jedan policajac.“

95. Na kraju, vezano za ovu tačku optuženja, neosnovano se, po ocjeni ovog vijeća, žalbom Tužilaštva ističe da ponašanje optuženih ima karakter umišljajnog postupanja (Martinović, prećutno pristao na donošenje i provođenje navedenih odluka, Glibić-komesar, nije poduzeo sve što je morao za zakonitost rada uprave policije, prećutno pristao na donošenje i provođenje istih), te da je prvostepeni sud, pogrešno zaključio da traženje tumačenja zakonskih propisa koji se tiču rada agencija za zaštitu ljudi i imovine, predstavlja okolnost koja negira umišljajno postupanje optuženih. Naime, po ocjeni Tužilaštva, autentično tumačenje propisa mogao je dati jedino organ koji je zakon donio-Parlament FBiH.

96. Suprotno takvim prigovorima, iz dokaza odbrane optuženih proizilazi da je, nakon što su se pojavile određene nedoumice u pogledu (ne)mogućnosti korištenja zaštitarskih agencija na poslovima na kojima su bile angažovane, uslijed kolizije u odredbama ranije citiranih propisa, zatraženo autentično tumačenje odredbe člana 2. Zakona o agencijama za zaštitu ljudi i imovine. Zahtjev za autentično tumačenje navedene odredbe¹⁵, prvo je, 31.01.2006. godine, upućen Zakonodavnoj komisiji Parlamenta F BiH, dakle Zakonodavnom tijelu kako to i Tužilaštvo žalbom ukazuje kao neopohodno. Uslijed nedobijanja odgovora po zahtjevu, 07.03.2006. godine, upućena je istom tijelu Urgencija Vlade¹⁶, te očigledno, u nedostatku odgovora navedenog tijela, pribavljeno mišljenje Ureda za zakonodavstvo Vlade HNK¹⁷ od 25.02. 2008. godine, u kojem je dato pozitivno mišljenje u pogledu mogućnosti da se koriste agencije za zaštitu ljudi i imovine za osiguranje objekata Vlade i ministarstva. Nadalje, pribavljeno je i mišljenje- dopis Federalnog MUP-a¹⁸

¹⁵ DO-3.5-18

¹⁶ DO-3.5-19

¹⁷ DO-3.5-21

¹⁸ DO-3.5-22

od 08.07.2008. godine, u kojem je takođe konstatovano da nema zakonskih smetnji za angažiranje agencija za zaštitu ljudi i imovine na poslovima fizičke i tehničke zaštite objekata Vlade, ministarstava i drugih tijela Kantonalne uprave, te Mišljenje Federalnog MUP-a od 27.06.2006. godine¹⁹ u kojem se konstatuje da „kantonalni organi državne službe mogu poslove zaštite i imovine povjeriti agencijama za zaštitu osoba i objekata“. Iako se može prihvatiti tvrdnja Tužilaštva da navedena tumačenja odredbe člana 2.stav 2. Zakona o agencijama za zaštitu lica i imovine, nije dalo zakonodavno tijelo, kao jedini ovlašteni organ za davanje takvog tumačenja, to je ipak, po ocjeni ovog vijeća, kao i prvostepenog, takva prepiska od nesumnjivog značaja za utvrđivanje postojanja umišljaja na strani optuženih. Naime, upravo imajući u vidu navedenu prepisku, te nastojanja i preduzimanja napora da se postojeće stanje pravne nedoumice riješi na zakonit način, ovo vijeće zaključuje, suprotno prigovorima Tužilaštva, da se ni u kom slučaju ne može govoriti o postojanju umišljaja na strani optuženih, te su stoga istaknuti prigovori Tužilaštva i u vezi sa ovom tačkom prvostepene presude ocijenjeni neosnovanim.

(c) Žalba Tužilaštva poglavlje IV (tačka 6. izreke)-optuženi Bilić, Šehić i Martinović

97. Po ocjeni Tužilaštva, u obrazloženju presude, u odnosu na tačku 6. njenog oslobađajućeg dijela, prvostepeno vijeće pogrešno tumači odredbe ugovora (od 24.04.2002. godine i 07.05.2003.godine), zaključenih sa SUR „Kantina“. Naime, prema tvrdnji Tužilaštva, sporni ugovori, čije odredbe prvostepeno vijeće pogrešno tumači, uspostavljali su obavezu za SUR „Kantina“, da u radni odnos primi 6 radnika, koji su već radili u restoranu, te nema mjesta tumačenju prvostepenog suda da je navedeni ugovor podrazumijevao njihovo fizičko prisustvo, a da plaćanje istih ostaje na Ministarstvu. Takođe, kako se u žalbi ističe, Tužilaštvo je poimenično navelo šest radnica koje su nastavile raditi u SUR „Kantini“, a da nisu bile primljene kod iste u radni odnos, te prvostepeni sud pogrešno zaključuje da su imena radnika paušalno navedena.

98. Suprotno istaknutom prigovoru Tužilaštva, prvostepeno vijeće je, po ocjeni ovog vijeća, analizirajući sadržaj spornih ugovora (dokazi Tužilaštva T1220 i T-1221), te aneksa ugovora T-1222, izvelo pravilan zaključak u pogledu odlučnih činjenica. Naime, Ugovorom o najmu poslovnog prostora i pružanju ugostiteljskih usluga broj 02-830/02 od 24.04.2002. godine, u članu 5., sadržana je obaveza najmoprimatelja, Joze Vladića, da zadrži postojeći broj uposlenih službenika (kuhara, konobara i ostalog osoblja), a do roka propisanog u članu 2. Ugovora, tačnije do donošenja novog Pravilnika o unutrašnjem ustrojstvu i načinu rada ministarstva.

99. Kako je to pravilno cijenjeno od strane prvostepenog vijeća, a koji zaključak je izveden na temelju saglasnih izjava saslušanih svjedoka (Zorana Pandže, Ismeta Lete), obzirom da sam novi Pravilnik nije uložen kao dokaz u sudski spis, te ostalih izvedenih materijalnih dokaza, nakon što je na temelju Elaborata koji je za cilj imao smanjenje troškova MUP-a, te odlučeno da se zatvori, odnosno izda u zakup, restoran MUP-a, koji je služio za ishranu MUP-ovih uposlenika, raspisan je natječaj, te u drugom pokušaju (jer pri prvom nisu bili ispunjeni formalni uslovi natječaja) izabran je SUR „Kantina“, odnosno Jozo

¹⁹ DO-2.5-4

Vladić, uposlenik MUP-a, kao osoba sa kojom će se zaključiti ugovor o najmu poslovnog prostora navedenog restorana (ug. dokaz T-1220). Prema navedenom ugovoru, kako je to prethodno istaknuto, postojala je obaveza Jozе Vladića da zadrži postojeći broj uposlenih službenika.

100. Ono što je predmet osporavanja Tužilaštva, jeste dešavanje nakon zaključenja drugog Ugovora o davanju u zakup prostorija MUP-a, zaključenog između SUR „Kantina“ Mostar, zastupane po Jozi Vladiću i MUP-a HNK Mostar, u čije ime je ugovor potpisao Ministar Goran Bilić.

101. Naime, taj drugi ugovor, broj 02-03/1-16-712-21/03 od 07.05.2003. godine, članom 2. propisuje da se zakupoprimac obavezuje da će u radni odnos primiti 6 (šest) radnika koji su do tog momenta obavljali poslove u kuhinji i restoranu MUP-a.

102. Konačno, aneks navedenog ugovora, broj 02-01-76-106-2/05 od 19.01.2005. godine, sadrži izmjenu tog člana 2. ranijeg ugovora, koji se mijenja, te glasi:

„Zakupoprimac se obavezuje da će u radni odnos primiti šest namještenika raspoređenih na poslove u kuhinji i restoranu zakupodavca. Utvrđuje se da je dan zasnivanja radnog odnosa kod zakupoprimca prvi naredni dan po danu prestanka radnog odnosa iz stavka 1 ovog člana kod zakupodavca.“

103. Međutim, kako to proizilazi iz činjeničnog opisa optužnice, kada su u pitanju navedeni ugovor i njegov aneks, Tužilaštvo ističe da su optuženi Sead Šehić, kao zamjenik ministra unutrašnjih poslova HNK koji je potpisao ugovor broj 02-03/1-16-712-21/03 od 07.05.2003. godine, te Tomislav Martinović, kao ministar unutrašnjih poslova koji je potpisao aneks navedenog ugovora, broj 02-01-76-106-2/05 od 19.01.2005. godine,

„o zakupu prostora restorana MUP-a sa pripadajućom opremom i inventarom i preuzimanju uposlenika sa Jozom Vladićem...da bi potom dozvolili SUR „Kantina“ da posluje suprotno uvjetima ugovora-bez preuzimanja šest uposlenika MUP-a.... koji uposlenici su nastavili raditi u restoranu i primati plate i doprinose na teret MUP-a HNK...“,

u čemu Tužilaštvo nalazi da su navedeni optuženi zloupotrijebili svoj položaj i ovlašćenje.

104. Suprotno ovakvoj tvrdnji iz žalbe Tužilaštva, ovo vijeće nalazi da je prvostepeno vijeće pravilno cijenilo da činjenični opis optužnice ne odgovara sadržaju provedenih dokaza, jer iz spornog ugovora i njegovog aneksa, proizilazi da je obaveza SUR „Kantine“ bila da primi, a ne preuzme 6 radnika MUP-a. Suprotno tvrdnji Tužilaštva koje u žalbi ističe da se ne može prihvatiti zaključak Suda da primanje radnika predstavlja njihovo faktičko prisustvo, dok obaveza plaćanja ostaje na MUP-u, ovo vijeće podržava zaključak prvostepenog vijeća da između „primanja“ radnika, kako je to definisano članom 2. ugovora i njegovog aneksa, i „preuzimanja“ radnika kako je to definisano optužnicom Tužilaštva, postoji značajna razlika. Naime, kako je to pravilo cijenjeno od strane prvostepenog vijeća, a suprotno tvrdnji Tužilaštva iz žalbe, preuzimanje radnika bi podrazumjevalo da je SUR „Kantina“ bila obavezna odmah, nakon zaključenja ugovora preuzeti uposlenike, a što ovdje nije slučaj.

105. Kada je riječ o zaključku prvostepene presude koji se žalbom osporava, da preuzimanje radnika podrazumijeva „fizičko prisustvo, a obaveze plaćanja ostaju na

ministarstvu“, navedeni zaključak, tačnije interpretacija iskaza svjedoka Pandže, sadržana u paragrafu 259. pobijane presude, odnosi se na tumačenje odredbe člana 5. Ugovora od 24.04.2002. godine, koja govori o obavezi zadržavanja postojećeg broja uposlenih službenika, a ne o primanju u radni odnos 6 uposlenika, što je obaveza SUR „Kantine“ po drugom ugovoru i njegovom aneksu.

106. Neosnovano se žalbom ističe i da je prvostepeno vijeće pogrešno utvrdilo da je Tužilaštvo nasumice izabralo imena uposlenika koji su trebali biti primljeni u radni odnos kod SUR „Kantina“, kada je u optužnici Tužilaštvo poimenično navelo upravo tih 6 radnica koje su nastavile raditi u SUR „Kantini“, iako nisu bile primljene u radni odnos, a što je ugovor od 07.05.2003. godine zahtjevao. Suprotno takvoj tvrdnji Tužilaštva, apelaciono vijeće nalazi da je prvostepeno vijeće pravilno zaključilo da je zaista nejasno na temelju čega Tužilaštvo u optužnici navodi imena 6 radnica, odnosno zašto upravo tih 6 radnica, kada iz zaključenih ugovora ne proizilazi koje je to SUR „Kantina“ radnike trebala primiti u radni odnos, nego se samo govori brojem o šest radnika.

107. Na kraju, potrebno je osvrnuti se na činjenicu koja govori u pravcu pravilnosti utvrđenog činjeničnog stanja u pobijanoj presudi, tačnije zaključku da je optužnica po ovoj tački u cijelosti neutemeljena, a to je da Sead Šehić, kojeg optužnica tereti kao potpisnika drugog ugovora, uopšte nije potpisnik istog, dok su optuženi Bilić i Šehić, u vrijeme kada je zaključen aneks ugovora, već uveliko bili prestali sa vršenjem službenih dužnosti.

108. Imajući u vidu sve prethodno navedeno, apelaciono vijeće nalazi da su neosnovani prigovori Tužilaštva da obzirom da Jozo Vladić, sa kojim je zaključen ugovor o zakupu prostora kantine, nije isplaćivao plate radnicima, na šta je po ugovoru od 07.05.2003. godine bio obavezan, nego je plate isplaćivao MUP HNK, da su time optuženi po ovoj tački optužnice, omogućili Jozi Vladiću sticanje koristi, te na taj način oštetili budžet HNK za iznos isplaćenih plata.

109. Na kraju, potrebno je ukazati da iako Tužilaštvo, navedenim prigovorim, osporava oslobađajući dio presude po tački 6. optužnice i u odnosu na optužene Gorana Bilića i Seada Šehića, koji su, prvi u svojstvu ministra unutrašnjih poslova HNK u periodu od 17.11.2001. godine do 19.07.2003. godine, a drugi u svojstvu zamjenika ministra unutrašnjih poslova HNK od juna 2001. godine do juna 2003. godine, potpisali prvi ugovor²⁰, to se iz sadržaja žalbe ne može zaključiti u čemu Tužilaštvo nalazi propust navodno počinjen od strane prvostepenog vijeća, iz razloga što su prigovori u cijelosti usmjereni na osporavanja zaključaka prvostepenog vijeća, koji se tiču nastalih prava i obaveza na temelju ugovora od 07.05.2003. godine i njegovog aneksa.

110. Iz navedenih razloga valjalo žalbu Tužilaštva odbiti kao neosnovanu i u odnosu na tačku 6. oslobađajućeg dijela presude.

(d) Žalba Tužilaštva BiH-poglavlje 6 (tačka 8. izreke)-optuženi Martinović i Glibić

²⁰ Ugovor broj 02-830/02 od 24.04.2002. godine

111. Žalbom Tužilaštva Bosne i Hercegovine osporava se i pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja u odnosu na tačku 8. izreke pobijane presude. Pri tome se kroz žalbene prigovore ne osporava pravilnost zaključka prvostepenog vijeća da su postupanja optuženih Tomislava Martinovića i Srećka Glibića bila uvjetovana odlukom Vlade, te se u žalbi ističe da se to odnosi samo na stavljanje prijedloga za penzionisanje. Po ocjeni Tužilaštva, optuženi Tomislav Martinović je potpisivanjem rješenja o prestanku radnog odnosa više uposlenika MUP-a navedenih u dispozitivu optužnice, prekršio odredbe kako člana 30. Zakona o penzijsko invalidskom osiguranju, tako i odredbe člana 121. i 122. Zakona o radnim odnosima i plaćama uposlenika u organima uprave u F BiH. Kako se ističe u žalbi Tužilaštva, odredba člana 30. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju propisuje kada osiguranik stiče pravo na penziju²¹, pa je tom odredbom regulisano sticanje prava, a nikako nastupanje penzionisanja po sili zakona uslijed navršavanja 40 godina penzijskog staža, kakvo penzionisanje po sili zakona nastupa isključivo kada uposlenik navrší 65 godina života, a što kod imenovanih službenika nije bio slučaj. Naime, kako Tužilaštvo ističe, konstatacije pobijane presude „da je sektor za administraciju stručna služba koja je primjenom važećih propisa dala spisak uposlenika koji ispunjavaju uvjete za penziju“, kao i da „nije bilo na ministru niti komesaru da provjeravaju i preispituju rad ove stručne službe“, protivne su obavezama ministra i komesara da vode računa o zakonitosti rada svojih resora, u okviru kojih obaveza je naročito ministar Martinović bio dužan upoznati se sa relevantnim odredbama važećih zakona. Kako Tužilaštvo ističe, da su radnjama optuženih „teže povrijeđena prava drugog“, proizilazi iz činjenice da uposlenici tri godine nisu išli na posao, nisu primali platu i egzistencija im je bila znatno otežana, posebno ako se ima u vidu da su porodični ljudi. Konačno, u žalbi se napominje da je optuženi Glibić osuđen pravosnažnom presudom ..., jer kao odgovorna osoba nije postupio po pravosnažnoj odluci suda da vrati navedene otpuštene radnike na posao.

112. Suprotno navedenim prigovorima Tužilaštva, apelaciono vijeće nalazi da je prvostepeno vijeće u pobijanoj presudi pravilno izvelo zaključak o svim odlučnim činjenicama, našavši da nije dokazano da su optuženi Martinović i Glibić počinili krivično djelo za koje se terete ovom tačkom optužnice. Ovakav konačan zaključak, kako to proizilazi iz obrazloženja pobijane presude, prvostepeno vijeće donosi na temelju utvrđenja da se cjelokupni proces penzionisanja uposlenika MUP-a za koji se optuženi terete odvijao po zaključku Vlade HNK, te da je Sektor za administraciju MUP-a HNK, kao stručna služba, utvrdio koji uposlenici ispunjavaju uvjete za penzionisanje, pa da nije bilo za očekivati da ministar niti komesar provjeravaju i preispituju rad ove stručne službe. Pored toga u obrazloženju presude se naglašava da se radilo o uposlenicima-ovlaštenim službenim osobama sa beneficiranim radnim stažom.

113. Kao što je naprijed konstatovano Tužilaštvo žalbom ne osporava da je proces penzionisanja pokrenut odlukom Vlade HNK, tačnije na temelju njenog Zaključka broj 01-1-02-1078/03 od 20.10.2003. godine²², kojim je Vlada zadužila sva kantonalna ministarstva, kantonalne uprave i sve budžetske korisnike da do kraja godine, do 31.12.2003. godine, sačine sistemsku analizu i pregled svih uposlenika koji su ostvarili pravo na penziju, te da pokrenu inicijativu za njihovo penzionisanje, a po kojem Zaključku je optuženi Martinović i postupio, naloživši da se pokrene procedura penzionisanja za

²¹ Član 30. Zakona o PIO/MIO glasi: „Osiguranik stiče pravo na starosnu penziju kad navrší 65 godina života i najmanje 20 godina penzijskog staža, bez obzira na godine života.“

²² Dokaz O-5/10-1

uposlenike koji za to ispunjavaju zakonske uvjete²³. Dakle, iako Tužilaštvo prihvata da su optuženi, kako je to utvrđeno i u pobijanoj presudi, postupali u skladu sa zaključkom Vlade, kada je stavljen prijedlog za penzionisanje uposlenika, nalazi da je do prekoračenja službenih ovlaštenja, došlo kada su oni, iako su morali biti upoznati sa važećim zakonskim propisima, te bili dužni voditi računa o zakonitosti rada svojih resora, omogućili penzionisanje uposlenika koji po zakonu nisu morali biti penzionisani.

114. Nasuprot prigovorima Tužilaštva, ovo vijeće nalazi da je saglasno ranije citiranom zaključku Vlade, a kako je to pravilno utvrdilo prvostepeno vijeće, ministar pokrenuo inicijativu putem Sektora za administraciju MUP-a HNK, na temelju čega je Sektor za administraciju informisao ministra pod kojim uslovima uposlenici stižu pravo na penziju, dok je komesar policije Glibić, od istog sektora zatražio da se dostavi spisak ovlaštenih službenih osoba koje ispunjavaju uvjete za penzionisanje²⁴, na koji upit je odgovor dobio 29.12.2003. godine²⁵, u kojem su bili poimenično navedeni službenici Ministarstva koji ispunjavaju uslove za penzionisanje saglasno članu 30. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, na temelju čega su optuženi Martinović i Glibić, rukovođeni zaključkom Vlade HNK, dana 30.12.2003. godine, podnijeli sektoru za administraciju prijedlog za njihovo penzionisanje²⁶.

115. Imajući u vidu sve navedeno, ovo vijeće u cijelosti podržava zaključak prvostepenog vijeća po kojem od optuženih Martinovića i Glibića, iako su bili, kako to Tužilac navodi u svojoj žalbi, dužni starati se o zakonitom radu svojih resora, nije bilo za očekivati da provjeravaju i preispituju da li je sektor za administraciju, u konkretnom slučaju, ispravno obavio svoj svoj posao. Osim toga, ni sami službenici sektora za administraciju, nisu postupili protivno pravilima svoje službe, jer spisak uposlenika koji su dostavili, sadrži, kako su i naveli u svom dopisu, uposlenike koji su ispunili pravo na penziju, uslijed 40 godina navršenog radnog staža, bez obzira što je riječ o beneficiranom radnom stažu.

116. Cijeneći sve navedeno, ne može se prihvatiti teza optužbe da su optuženi Martinović i Glibić počinili krivično djelo koje im je stavljeno na teret, a posebno, kako je to pravilno cijenjeno i od strane prvostepenog vijeća, jer su postupili, ministar Martinović u skladu sa Zaključkom Vlade HNK, čije odluke je bio dužan provoditi, a komesar Glibić, saglasno zahtjevu ministra Martinovića. Nasuprot tvrdnji Tužilaštva, radnje koje su preduzeli optuženi, ukazuju da su i optuženi Martinović i optuženi Glibić, preduzeli sve radnje s ciljem zakonitog obavljanja svojih dužnosti. U prilog tome govori i činjenica da je optuženi Martinović, od sektora za administraciju, pribavio i pojašnjenje zakonskih odredaba koje regulišu pitanje prestanka radnog odnosa uslijed penzionisanja²⁷ (dokaz O-5/10-3), potom su pribavljeni podaci o uposlenicima koji ispunjavaju zakonske uvjete za penzionisanje, dakle, svo postupanje optuženih, suprotno tvrdnji Tužilaštva, bilo je usmjereno na poštovanje zaključka Vlade HNK-Ž, ali i važećih zakonskih propisa, a što ukazuje i na nepostojanje umišljaja na strani optuženih.

²³ Dokaz O-5/10-2

²⁴ dokaz O-5/10-4

²⁵ Dokaz O-5/10-5

²⁶ Dokaz O-5/10-6

²⁷ Dokaz O-5/10-3 Dopis Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, Sektor za rad i zapošljavanje, broj 03-34/12-713/05 od 04.08.2005. godine

117. Na temelju svega navedenog ovo vijeće nalazi neosnovanim i žalbene prigovore Tužilaštva kojima se osporava oslobađajući dio i u odnosu na ovu tačku izreke prvostepene presude.

118. Iz svih navedenih razloga valjalo je na osnovu člana 313. ZKP BiH žalbu Tužilaštva u odnosu na tačke 1.,2.,3.,4.,5.,6.,8. i 9. oslobađajućeg dijela izreke pobijane presude odbiti kao neosnovanu i u tom dijelu presudu potvrditi.

III. UKIDAJUĆI DIO PRESUDE

(a) Žalba Tužilaštva BiH –poglavlje V (tačka 7 izreke)- optuženi Martinović i Glibić

119. Apelaciono vijeće nalazi da je zaključak prvostepene presude da ne postoje dokazi da su optuženi Tomislav Martinović i Srećko Glibić, radnjama opisanim u tački 7. izreke pobijane presude, počinili krivično djelo koje im je stavljeno na teret, te da su pri izvršenju istog djelovali s umišljajem, ozbiljno doveden u sumnju žalbenim prigovorima Tužilaštva kojima se osporava odluka prvostepenog vijeća kojom je odbijen prijedlog za saslušanje svjedoka Nadžide Galešić, u svojstvu dodatnog svjedoka, kao i odbijeno uvođenje u spis, u vidu dodatnih dokaza, ovjerenih fotokopija akata Sektora za administraciju i podršku.

120. Dakle, po ocjeni ovog vijeća, saslušanje svjedokinje Nadžide Galešić, koja je, kako to Tužilaštvo u žalbi ističe, bila predložena na okolnost sačinjavanja i potpisivanja akata Uprave za administraciju-sektora za podršku MUP-a HNK (Prijedloga broj 02-03/1-36-1666/03 od 15.07.2003. godine), te uvođenje u spis navedenog dokaza u kasnijoj fazi postupka kada je Tužilaštvo uspjelo pribaviti ovjerenu fotokopiju istog, moglo je biti od uticaja na pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja u pobijanoj presudi. Naime, kako je to optužnicom optuženima Martinoviću i Glibiću stavljeno na teret, oni su postupali protivno prijedlozima Sektora za administraciju i upravu, te je, po ocjeni ovog vijeća, utvrđivanje šta je jedan takav prijedlog sadržavao, odnosno da li su optuženi zaista postupili protivno takvom prijedlogu, oglušili se o isti, od značaja za utvrđivanje postojanja krivičnog djela i krivice optuženih. Za utvrđivanje jedne takve odlučne činjenice, po ocjeni ovog vijeća, a kako to i Tužilaštvo žalbom tvrdi, moglo bi biti od izuzetnog značaja saslušanje svjedokinje Nadžide Galešić, kao i uvođenje u dokaznu građu dodatnih materijalnih dokaza vezanih za pobijanje dokaza odbrane, te je stoga ovo vijeće našlo da je osnovan žalbeni prigovor po kojem je činjenično stanje u pobijanoj presudi nepotpuno utvrđeno, iz kog razloga je pobijanu presudu u ovom dijelu valjalo, ukinuti.

121. Kako je odredbom člana 315. stav 1. ZKP BiH propisano da će vijeće apelacionog odjeljenja, uvažavajući žalbu, rješenjem ukinuti prvostepenu presudu i odrediti održavanje pretresa ako utvrdi da:(1)...b) je potrebno izvesti nove dokaze ili ponoviti već u prvostepenom postuku izvedene dokaze uslijed kojih je činjenično stanje pogrešno ili nepotpuno utvrđeno, to je ovo vijeće u odnosu na tačku 7. oslobađajućeg dijela izreke presude, odlučilo kao u izreci ove presude.

122. Obzirom da je u članu 316. ZKP BiH propisano da će se u obrazloženju presude, u dijelu kojim se ukida prvostepena presuda, navesti samo kratki razlozi za ukidanje, to se ovo vijeće nije upuštalo davanje detaljnije argumentacije, kao ni u analizu ostalih žalbenih prigovora vezanih za pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja u tački 7. izreke presude, a

što će zasigurno biti predmetom ocjene kod donošenja presude nakon okončanja pretresa pred apelacionim vijećem.

IV. DIO PRESUDE KOJI NIJE PREDMET POBIJANJA ŽALBAMA TUŽILAŠTVA I ODBRANE

123. U preostalom nepobijanom dijelu, i to: odluci o oduzimanju imovinske koristi sadržanoj u osuđujućem dijelu izreke presude, odluci o troškovima postupka iz osuđujućeg dijela presude, te u dijelu kojim je optužba odbijena, prvostepena presuda ostaje neizmjenjena.

ZAPISNIČAR

Nevena Aličehajić

PREDSJEDNIK VIJEĆA

SUDIJA

Miloš Babić

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ove presude žalba nije dozvoljena.